

KOMORNÍ LISTY

časopis soudních exekutorů

Časopis je zapsán do Seznamu recenzovaných
neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR.

III/2017
9. ročník

Rozhovor s dlouholetým pardubickým exekutorem
JUDr. Arnoštem Hofmanem

ODBORNÉ ČLÁNKY

JUDIKATURA

STANOVISKA KOMORY

AKTUALITY

ZPRÁVY Z KOMORY

vydává Exekutorská komora
České republiky

EDITORIAL

Mgr. Jan Mlynarčík

člen prezidia EK ČR

A už jsou tady zase!

Nemyslím tím jen nové číslo našich Komorních listů, které vychází už dlouhých 8 let, ale máme tady zase parlamentní volby.

Všichni si určitě dobře vzpomínáte na ty předchozí, tedy spíše na předvolební kampaň. V ní se prakticky všechny politické strany, hnutí či jiná uskupení, ale i jednotlivci předháněli v tom, jak s námi soudními exekutory zatočí. Navíc to bylo v době, kdy jsme uvnitř našeho exekutorského stavu řešili různé maličerné půtky a byli jsme tak snadněji zranitelní. Od posledních voleb se, alespoň podle mého názoru, situace výrazně změnila. Dokážeme relevantně reagovat na různé útoky, ať jsou odkudkoliv. Nevýhodou pro nás je, že v poslední době se spíše prosazuje politická vůle několika málo jedinců, kteří stále upřednostňují jen jednu stranu exekučního řízení oproti té druhé. Už i někteří poslanci jsou znechuceni tímto přístupem, ale jsou to jen jednotlivci, byť napříč celým politickým spektrem.

Přišlo mi velice podivné, že ta zmiňovaná „znevýhodňovaná druhá strana“ se zatím zmohla jen na pár proklamací v tisku, na několik veřejných vystoupení na odborných fórech a na pár článků v odborných časopisech. Když jsem se dotazoval jejich zástupců, proč nereagují hlasitěji, neboť se jich tyto změny bytostně dotýkají, bylo mi diplomaticky řečeno, že by pro ně mohlo být ještě hůře. Tato odpověď mne dost šokovala. Zároveň jsem si však uvědomil, že naším jediným skutečným podporovatelem jsou jen soudci. Ti nás považují za potřebný nástroj při výkonu práva. Samozřejmě i oni mají proti nám výhrady, ale jejich připomínky jsou v drtivé většině ryze odborného rázu. Naším hlavním společným argumentem je jeden ze základních principů – soudní exekutoři jsou součástí soudní moci a jejich úkony v rámci provádění exekucí jsou úkony soudu.

Když jsem si před několika lety pročetl jednotlivé programy těchto politických stran a hnutí, naivně jsem věřil, že půjdeme „slovenskou cestou“ a zavedení místní příslušnosti (v jakékoliv formě) bude jen otázkou času. Stejný názor i víru měla i většina mých kolegů. Bohužel se tak nestalo. V programech několika politických stran bylo zavedení místní příslušnosti výslovně

uvedeno, ale ejhle, tzv. teritorialita se dá vyjádřit i jinak. Proto se nyní dovídáme, že se vlastně nebude jednat o místní příslušnost v tom pravém slova smyslu, ale o koncentraci exekucí na principu „sněhové koule“. Jádrem této koule bude první zahájená exekuce, na kterou se budou nabalovat ty další. Z politického hlediska dojde k požadovanému spojení všech exekucí u jednoho exekutora, který bude administrovat všechny exekuce jednoho dlužníka.

Jedním z posledních nápadů, který by se dal podřadit pod některé programové cíle politiků jako je „prosazení přísných pravidel znemožňujících zneužívání exekucí“ nebo „posílení dozoru nad činností exekutorů“, by mělo být zavedení jednotných šablon a vzorů. Kdo očekával, že se bude jednat o vzory, které svojí podstatou a obsahem budou odpovídat rozhodnutím soudů, toho musím zklamat. Nově by se ve všech listinách měla objevit poměrně obsáhlá poučení pro účastníky řízení, v nichž jsou převážně citována zákonná ustanovení. Dále zde budou několikařádkové tabulky s výpočty a odkazy, kde lze dohledat další potřebné informace. Toto vše se bude týkat jen nás soudních exekutorů! Podobné vzory nebudou používat obecné soudy ani orgány finanční správy, které (jak jsem sám mohl vidět) vydávají jednouché výzvy k zaplacení daňových nedoplatků nebo stručné exekuční příkazy. Prostým porovnáním zjistíme, že jejich exekuční příkazy jsou téměř stejné jako ty naše, které nyní používáme a jsou bez citací z právních předpisů, tabulek a odkazů.

Bohužel nejsem moc optimistický ani do budoucna. Podle předvolebních průzkumů by nemělo dojít k žádné výrazné změně. I přesto věřím, že soudní exekutoři jsou a hlavně i nadále budou součástí soudní moci. K tomu však bude potřeba i vaší aktivní podpory. Proto se už přestaňme stále ptát, co pro nás ještě Komora může udělat, ale naopak si říkejme, co pro Komoru můžeme udělat my všichni.

|

OBSAH

ROZHOVOR	7	Navenek bychom měli působit jako jednotná a pevná síla Rozhovor s dlouholetým pardubickým exekutorem JUDr. Arnoštem Hofmanem
ČLÁNKY	11	Další činnost soudního exekutora Mgr. Simona Holánková
	15	Vybrané aspekty Mgr. Petr Komzák
	20	Rozhodčí nález jako exekuční titul JUDr. Mgr. Barbora Vlachová
JUDIKATURA	25	Z judikatury Ústavního soudu rubriku připravila Mgr. Ing. Lucie Mikmeková
	28	Judikatura v exekučních věcech rubriku připravil Mgr. David Hozman
STANOVISKA	33	Stanoviska Komory rubriku připravila Právní a legislativní komise Exekutorské komory ČR
AKTUALITY	34	Novela zákona o advokacii JUDr. Daniela Kovářová
ZPRÁVY Z KOMORY	39	Profesní profily nových soudních exekutorů
	42	Aktuální události
RECENZE	43	Normální život v nenormální době Socialistická základní škola pohledem pamětníků JUDr. et PhDr. Stanislav Balík

Fotografie na titulní straně: David Surovec

ABSTRAKTY

Mgr. Simona Holánková

Další činnost soudního exekutora

Možnost zpeněžování majetku soudním exekutorem na návrh jiných osob

Práce pojednává o další činnosti soudního exekutora, a to zpeněžení majetku soudním exekutorem v rámci dědického řízení. V první části práce pojednává o průběhu zpeněžování majetku v rámci likvidace dědictví, a to na základě pověření notářem jako soudním komisařem, a dále nastiňuje možnosti legislativních změn, na základě kterých by tato činnost byla soudními exekutory prováděna automaticky. V druhé části se autorka zabývá střetem dědického a exekučního řízení, a v této souvislosti, jako možné zakotvení provádění dražeb soudními exekutory pro případ, kdy dojde k úmrtí účastníka na straně povinného a v dědickém řízení je pak rozhodnuto o likvidaci dědictví. V závěru práce shrnuje nejvýznamnější výhody, které by přineslo provádění dražeb soudními exekutory v rámci likvidace dědictví.

Mgr. Petr Komzák

Vybrané aspekty exekuce vedoucí k odstranění stavby

Cílem této práce je poskytnout ucelený nástin průběhu exekuce vedoucí k odstranění stavby, kdy autor vychází zejména z poznatků získaných v průběhu koncipientické praxe. Text se zabývá především obsahem a vykonatelností exekučního titulu, možnými druhy exekuce, které lze k provedení zvolit a výhodami a nevýhodami těchto možností. Následně se autor ve své práci zabývá problematikou aktivní věcné legitimace k podání exekučního návrhu a samotným průběhem exekuce. V rámci průběhu exekuce se práce věnuje zahájení exekuce, kdo a jakým způsobem je oprávněn exekuci provést a jak má při samotném provádění prací postupovat. Závěrem práce se autor vyjadřuje k nákladům exekuce a jejich odůvodnění v příkazu k úhradě nákladů exekuce.

JUDr. Mgr. Barbora Vlachová

Rozhodčí nález jako exekuční titul

Rozhodčí řízení neboli arbitráž představuje jeden ze způsobů mimosoudního řešení sporů. Je obvyklý zejména v obchodních sporech, nicméně býval často využíván i ve sporech mezi podnikateli a spotřebiteli. Článek charakterizuje rozhodčí řízení a představuje rozhodčí nález coby exekuční titul. V posledních letech do probíhajících rozhodčích i exekučních řízení významně zasáhla judikatura soudů, která rázem označila tisíce rozhodčích doložek za neplatné, což v praxi vyvolalo řadu otázek. Na některé z těchto otázek se dosud nedaří najít uspokojivou odpověď.

JUDr. Daniela Kovářová

Novela zákona o advokacii

V horkých prázdninových dnech přijal parlament dlouho očekávanou novelu zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, jejíž podstatná část nabyla účinnosti 1. 9. 2017. Novela byla uveřejněna ve Sbírce zákonů pod č. 257/2017. Obsahovala 44 novelizačních bodů a změnu tří dalších právních norem.

NAVENEK BYCHOM MĚLI PŮSOBIT JAKO JEDNOTNÁ A PEVNÁ SÍLA

Rozhovor s dlouholetým
pardubickým exekutorem
JUDr. Arnoštem Hofmanem

připravil
Mgr. Jan Januš

„Odpovědnou a společensky nezbytnou práci exekutorů je třeba účinněji popularizovat a široké masy opravdu přesvědčovat o nezbytnosti takovéto profese,“ říká v rozhovoru JUDr. Arnošt Hofman a například ohledně exekutorského tarifu uvádí: „Velmi jednoduchá odpověď: v neprospěch exekutorů na tarif nesahat; zajistit exekutorům stálý příjem srovnatelný se srovnatelnými právníckými profesemi, včetně těch pod státní kuratelou. Na exekutory byla přenesena významná část pravomoci státu a tím i podstatně zvýšená odpovědnost. A pokud si snad někdo myslí, že je to práce jednodušší a že exekutoři jsou právníci nižší kategorie, necht' si to jde zkusit.“

Jak byste popsal období, které exekutoři právě prožívají? Vnější pohledem by se téměř zdálo, že jde o nejhorší etapu za dobu existence této profese...

I většina exekutorů to tak hodnotí a s notnou dávkou opatrnosti se k nim i připojují. Škrzení tarifu, někdy i prapodivné úvahy o vymezení místní příslušnosti, zařazování exekutorů do druhé nebo třetí právnícké ligy, výkřiky o postátnění exekutorské služby nebo dokonce o návratu před rok 2001, zaručené omračující zkazky o miliardových ziscích exekutorů atd. To všechno činí tyto úvahy dosti oprávněnými.

Ta moje opatrnost neznamená strach – ten už jako důchodce nemám zapotřebí. Spíše uvažuji jinak: Každý začátek je těžký a rozhodně odmítám, že začátky mají exekutoři dávno za sebou, když jsme tu začali existovat v roce 2001. Mohu-li použít možná až příliš zjednodušující

fiktivní srovnání: Když zahájí provoz nová, třeba i se modernější pekárna, která peče chléb a housky, je to pořád jen pekárna a zkušební provoz necht' trvá třeba jeden rok a pak už musí řádně a plnohodnotně fungovat. Když se však zřídí absolutně nová a neznámá instituce – soukromé exekuce – musí ta zkušební doba trvat podstatně déle. A do nutného doladování provozu pekárny mají co mluvit především odborníci, zatímco nám do toho kecal a kecá kdejaký diletant či dokonce zlomyslník. Nejsou ojedinělé případy, kdy se o exekutory „otírají“ politici, rádobypolitici či novináři, toužící po pomstě proto, že jim, nebo někomu jim blízkému, exekutor třeba tvrději, ale důvodně, „šlápl na kuří oko“.

Jsem přesvědčen, že onen „zkušební provoz“ exekutorského stavu dosud trvá a že ona „nejhorší etapa“ je vlastně pokračováním „porodních bolestí“, s nimiž si ta příští generace soudních exekutorů už bude muset poradit a budou k všeobecné spokojenosti odstraněny. Ona nejhorší etapa existence exekutorů permanentně s krátkými přestávkami trvá od roku 2001. Jedna z těch přestávek probíhá právě teď. Problematika exekucí je politicky velmi „laciná“, leč pro zisk politických bodů velmi „výživná“ a je jen otázkou času, kdy programy volebních a předvolebních skandalizací se vyčerpají, naberou jiný směr a z nedostatku jiných témat se opět dostanou na čelní místa volebních či dokonce vládních programů fantasmagorická volání po zestátnění exekutorské služby či jiné populistické bláboly.

Co je podle vás důvodem špatné pověsti exekutorů?

A zase jsme u toho začátku. Široká veřejnost už z dob c. k. Rakouska-Uherska zná institut soudů a státních zástupců či prokurátorů. Nikdy je nemilovala, ale chápala je jako nutné zlo, ale i autoritu. Zнала i advokáty a notáře. To jsou zase lidé, kteří v povědomí široké veřejnosti šíří právnícké dobro, neboť lidem pomáhají a pomáhají. A najednou se tu objevila srovnatelná právnícká profese, která lidem jen škodí a ubližuje. Jsou ku prospěchu hrstky zbohatlíků, jejichž pohledávky vymáhají na chudácích. Když se k tomu připočte rádobý objektivní práce některých investigativních (? – mnohdy více bulvárních) novinářů, máme negativní obraz exekutorů jako na dlaní. Právě na tomto úseku se nejzřetelněji ukazuje, že jsme teprve na počátku cesty, která bude muset být poctivou a seriózní prací samotných exekutorů a provázena účinnou popularizační a mediální aktivitou a všestrannou podporou těch, kteří jsou k tomu povoláni a mnohdy si to neuvědomují, anebo uvědomit nechtějí.

Jak by se mohla tato pověst zlepšit? Napadá vás, jak by šlo vysvětlit lidem, že exekutory demokratický a právní stát potřebuje?

O poctivé a seriózní – a též lidsky citlivé – práci není třeba dále diskutovat. Odpovědnou a společensky nezbytnou

práci exekutorů je třeba účinněji popularizovat a široké masy opravdu přesvědčovat o nezbytnosti takovéto profese. Přiznám se, že jakožto počítačový analfabet dost málo sleduji elektronická média včetně různých sociálních sítí. To, co je však o exekutorech k přečtení v tištěných médiích, případně k slyšení či vidění ve většině televizních či rozhlasových pořadů, leckdy zvedá adrenalin nejen exekutorům a jejich zaměstnancům. Leckdy jen proto, že tetičce toho či onoho redaktora „sáhl“ exekutor na důchod, nebo jí zabavil televizor či rádio. To se samozřejmě předpokládá, že její dluh na jízděm v MHD a za pokutu se vyšplhal na několik desítek tisíc, způsobila hamižnost exekutora a vůbec není zájem pochopit, že nákladem exekuce jsou i mnohdy přemrštěné nároky oprávněné strany a jejich právních zástupců a že koneckonců na vině je právě ona tetička.

Vyšší účinnost popularizace exekutorů a jejich práce vyžaduje zejména vyšší profesionalizaci. Na pozici tiskového mluvčího Exekutorské komory se už za mé „činné služby“ vystřídal mnoho lidí – jak fyzických osob, tak i různých společností. Jen málo z nich splňovalo moje představy o účinném poslání. Většinou se omezovali na to, že – ne vždy správně a úspěšně – reagovali na negativní zprávy a komentáře sdělovacích prostředků. Bohužel – kdykoliv se objevil někdo nadějnější, buď vůbec nenastoupil, anebo brzy odešel, protože za svůj poloviční výkon dostal v jiné instituci dvojnásobný plat. Nejsou-li bohatí členové Komory, nemůže být bohatá ani Komora a nemůže proto svým tiskovým mluvčím vyplácet to, co by si zasloužili.

Je pravda, že většina tiskových mluvčích nebyla způsobilá k složitější odborné argumentaci. To by měli zařadit exekutoři sami, nebo jejich zaměstnanci – kandidáti a koncipienti.

Ačkoliv jsem v jednom z nedávných materiálů Komory zaznamenal slova o nezbytnosti zahájit mohutnou mediální ofenzivu, zatím jsem žádnou nezaregistroval a činnost většiny tiskových mluvčích jsem považoval spíše za defenzivu. Znam přitom v řadách exekutorů dost takových, kteří jsou schopni a způsobilí k tomu, aby svou odbornost mediálně prodali. Na stránkách některých odborných publikací jsem zaznamenal několik – nikoliv špatných – příspěvků na téma exekuce, jejichž autory však byli například advokáti a členové jiných právnických profesí. My jsme se – bohužel – chovali spíše obráceně. Kárali jsme například exekutora, jehož zaměstnanci publikovali na stránkách celostátního periodika věcně hodnotný článek, který však nebyl zcela v souladu s jednotnou linií prosazovanou sněmem a prezidiem Komory. Za krok správným směrem k vyšší profesionalizaci oné zmiňované mediální ofenzivy považuji to, že i tento časopis převzalo pod svá křídla renomované vydavatelství a přestal se dělat – byt kvalitně – takříkajíc na koleně.

Špatná pověst je ale jistě způsobena i excesy některých zástupců této profese. Jak by se měly podle vás tyto problémy řešit?

Ano, byly zaznamenány některé excesy, leč návod na jejich řešení neznám. To bych se musel dotázat odpovědných činitelů justice, jak oni vyřešili některé super průšvihy soudcovské, prokurátorské, či advokátské – a nebylo jich málo a nebyly malé. Jako bývalý dlouholetý právník v oboru trestního práva také vím, že se nelze vyjadřovat ke konkrétním věcem, pokud tu či onu věc dokonale, například ze spisu, neznám. A jako několikaletý člen, místopředseda a posléze předseda kontrolní komise Komory, jehož rukama procházela absolutní většina všech exekutorských prohrěšků, vím, že naprostá jejich většina byla zanedbatelná z pohledu společenské nebezpečnosti a škodlivosti. Z velké části se jednalo o naprosto formální a banální závady, k jejichž odstranění stačilo párkrát sáhnout do klávesnice počítače, anebo škrtnout perem. Také však znám situace, v nichž úporné úsilí kárných či trestních orgánů o kriminalizaci takového zanedbatelného jednání vedlo k podání trestní obžaloby či kárné žaloby a až teprve soud musel učinit přítrž takovému diletantismu některých orgánů.

Samozřejmě i celkové počty stížností a podnětů na chování a postup exekutorů byl a je významným ukazatelem amorálnosti jednotlivců i celé Komory. Málokoho však zajímal poměr stížností důvodných a nedůvodných, málokoho zajímal poměr počtu stížností na určitého exekutora k jeho celkovému nápadu. Je samozřejmě, že exekutor, jehož roční „nápad“ věcí činí několik desítek tisíc, bude stížnostmi napadán častěji než ten, kdo má do roka několik desítek či stovek zapsaných věcí.

Svého času se vedla diskuse o zřízení jakéhosi exekutorského ombudsmana. Myslím, že při správné volbě osoby takového funkcionáře by například jeho pohovor se stěžovatelem a rozumné vysvětlení problému bylo i statisticky účinnější než umělé rozdělování takovýchto podání na stížnosti a ostatní podněty. Ostatně například i v dřívějších dobách na obávané inspekci ministra vnitra byli zařazeni důstojníci, kteří nebyli určeni ke stíhání policistů, ale k jejich ochraně zejména před nedůvodnými útoky. V Komoře taková úprava přijata nebyla, ač jsem ji navrhoval k zařazení do stavovského předpisu, snad i proto, že by to opět vyžadovalo finanční prostředky navíc, které nebyly a zřejmě ani nejsou. S ohledem na evidentní přeombudsmanování v různých institucích (pošta, školství atd.) by se mohl takový funkcionář i jmenovat jinak.

Jaká témata by měli exekutoři obecně uchopit?

Těch témat je nepochybně víc a to nejpodstatnější jsem shora naznačil, pro nejbližší období to nejspíš jsou otázky tarify, problémy s onou takzvanou teritorialitou a také

ona již vzpomínaná mediální ofenziva. V každém případě – a jsem si vědom, že to je to nejtěžší – sjednotit se v názorech a přesvědčení a i navenek působit jako jednotná a pevná síla. Je to o to těžší, že vedle dalších problémů se začíná projevovat i to, čemu se říká generační problém. Vedle „starých kozáků“, kteří začínali společně se mnou, nebo jen o málo později, přibývá mladíků a mladíc plných elánu a energie, jejichž názory a postoje jsou někdy diametrálně odlišné od těch „našich“. Bohužel mnohdy je tomu tak jenom proto, že se chtějí svou enormní progresivností za každou cenu odlišit od těch starých veteránů, aniž by se byť jen pokusili využít jejich poznatků a zkušeností anebo se nad nimi alespoň zamyslit.

Důležitým tématem je právě teritorialita. Jaký máte na tuto otázku názor a jak by podle vás měla být správně řešena? Kdy by se mělo k tomuto řešení přistoupit?

Tato zkratka pro vymezení místní příslušnosti soudních exekutorů je dalším důkazem o tom, že vývoj soukromé exekutorské služby je teprve v počátečním stadiu, neboť se o ní – byť ze začátku velmi opatrně a potichu – začalo diskutovat v samém počátku exekutorské existence a postupem doby se stala zaklínadlem. Jakémukoliv podrobnému pojednání bych se rád vyhnul – zabralo by to moc času a místa a třeba by mi ubyli i někteří kamarádi z řad exekutorů. Snad jen moje velmi stručné stanovisko jako doklad o tom, že nejen v politice, ale i v právu se mohou názory měnit a vyvíjet. Za časů mého působení v kontrolní komisi a posléze v prezídiu jsem se považoval za opatrného až skeptického příznivce teritoriality. Na jedné straně jsem si egoisticky spočítal, že i při jejím zavedení a při zachování nápadu věcí u místně příslušného soudu bychom se my dva exekutoři dislokovaní v okrese slušně uživil, a spatřoval jsem i další zjevné výhody, zejména určité zlevnění exekucí probíhajících toliko nebo převážně v rámci okresu. Na straně druhé jsem postrádal motivační prvek daný konkurenčním prostředím – právě to přece bylo hlavním impulzem k onomu ráznému kroku, k zřízení soukromé exekuční služby. A právě to bylo i příčinou skokového navýšení vymahatelnosti práva oproti předchozímu skomírajícímu výkonu rozhodnutí péčí soudů. A tak moje opatrná přízeň pramenila z určité funkcionářsko-profesní zbabělosti. V době, kdy stejně jako dnes se na nás valily útoky všech možných i nemožných obránců lidských práv – omezit práva exekutorů, snížit tarif, zavést bezpodmínečnou teritorialitu atd. – jsem byl přesvědčen, že když se jim alespoň v něčem vyhoví, dají pokoj. Za to něco jsem považoval právě ono vymezení místní příslušnosti. Ó, jak jsem se mýlil. A tak dnes, i kdybych byl ještě v „činné službě“, hrdě bych se hlásil k odpůrcům zavedení tohoto institutu. Vidím v tom dvojí nebezpečí. Předně zánik konkurenčního prostředí a tudíž výrazného motivačního faktoru. Z tohoto hlediska považuji například spíše za fantasmagorickou představu o tom, že by se jednotlivé věci rozdělovaly

automaticky počítačem. A jak by to mělo vypadat například na území hlavního města, eventuálně Brna? Moje moudrá babička by řekla: Zase mají nějaké extravuřty. A v neposlední řadě by jakákoliv teritorialita mohla být prvním nenápadným krůčkem k postátnění či přímo zestátnění exekuční služby.

Jak vnímáte spory okolo tarifu? Jak by měli být exekutoři správně odměňováni?

Velmi jednoduchá odpověď: v neprospěch exekutorů na tarif nesahat; zajistit exekutorům stálý příjem srovnatelný se srovnatelnými právníckými profesemi, včetně těch pod státní kuratelou. Na exekutory byla přenesena významná část pravomoci státu a tím i podstatně zvýšená odpovědnost. A pokud si snad někdo myslí, že je to práce jednodušší a že exekutoři jsou právníci nižší kategorie, nechť si to jde zkusit.

Je podle vás v současnosti ještě možné nalákat do exekutorské profese nové právníky? Jak?

K zodpovězení této otázky si dovoluji použít slova (omlouvám se, že nejde o přesnou a doslovnou citaci) poslance pana doktora Blažka, která přednesl při projednávání jedné ze 40 (! – údaj k 1. 9. 2015) novel exekučního řádu. Pan poslanec upozornil na to, že případné další restriktce exekutorů mohou vést k tomu, že se nenajde schopný a poctivý právník, který by chtěl tuto náročnou službu vykonávat. Domnívám se, že jsme se k tomuto stavu nebezpečně přiblížili. Pokud už nejsme v něm. A jak to napravit? Promiňte, že se uchyluji k frázím, ale nic lepšího mne nenapadá: Vydat se na dlouhou trnitou cestu (jsme teprve na jejím začátku), na níž budou všichni zúčastnění – politici i rádoby politici, odborná i ostatní veřejnost, všechny slušné sdělovací prostředky a zejména jednotní a pevní exekutoři – působit k tomu, aby se této náročné profesi dostalo jejího dobrého jména, nezbytné autority a respektu, ale i odpovídajícího ekonomického a sociálního postavení. Třeba jako je tomu u advokátů, k nimž se ročně hlásí celé stovky nových koncipientů, byť v mnoha regionech je bezesporu předadvokátováno, anebo tak jako je tomu v některých jiných zemích Evropy a světa, k nimž s mnohdy zbožnou úctou vzhlížíme.

Vidíte v exekučním právu určité nedostatky, které by bylo vhodné řešit legislativně? Jakou má podle vás obecně úroveň české právo? Co byste v něm změnil, kdybyste mohl?

Do úvah *de lege ferenda* bych se nerad pouštěl, a to už proto, že každému jinak říkám, že staré právo jsem zapomněl a nové jsem se nenaučil. To mimo jiné pro jeho složitost a chaotičnost. Exekučnímu právu by jednoznačně prospěla jeho jednotná ucelená a univerzální kodifikace, provedená na vysoce profesionální úrovni zbavená

charakteru pouhého přířevsku občanského soudního řádu i dalších předpisů.

Oněch 40 (dnes už snad nejméně 41) novel exekučního řádu charakterizuje i celkovou úroveň českého práva. Chaos, zmatek a pravdu mají ti, kteří tvrdí, že ani univerzálně zaměřený právník nemá šanci, aby se v něm vyznal. Ostatně, jdeme-li k praktickému lékaři, také musíme počítat s tím, že nás nebude léčit, ale bude plnit funkci jakéhosi dispečera a prohánět nás po všech možných ordinacích specialistů. V oblasti práva by se to však nemělo přehánět. Změny? Vedle samostatné kodifikace exekučního práva fandím i těm, kteří prosazují změny jednacního řádu sněmovny. Alespoň něco. Jinak ovšem občas sleduji záznam ze schůze sněmovny i senátu, a kdyby se nejednalo o mnohdy velmi vážné věci, byl by to z ubohých televizních pořadů ten nejlepší a nejzábavnější. Jeden žasne, koho že jsme si tam zvolili, a úrovní zákonů se nediví.

Můžeme-li být i osobněji, čemu se v současnosti věnujete? Co vás baví ve volném čase?

Konečně otázka, nad níž nemusím moc přemýšlet a ani se strachovat, abych se někoho nedotkl, nebo ho dokonce neurazil. Už v době činné služby jsem rád cestoval, většinou autem jsem projel celou Evropu až 200 kilometrů za severní polární kruh, a pokud mi to zdraví a naše zdravotnictví dovolí, hodlám v tom v přiměřeném rozsahu pokračovat. Rád si přečtu dobrou knížku, jednu z těch mnoha, které jsem v době své profesní aktivity pořídil a neměl čas přečíst, občas zajdu do stále se lepšícího pardubického divadla a občas překonám i svůj odpor k stupidním pořadům televize. Rád, nicméně toliko občas, fotografuji a na stará kolena jsem se vrátil do mladých let, kdy jsem po maturitě chtěl studovat Akademii výtvarných umění. Protože mi to rodina tvrdě zadržela, začal jsem se živit jinak a z mých malířských sklonů zůstalo pouze malování stříbrské brány na padáčky kamarádů vojáků se mnou sloužících. No a k tomuto koníčku se také pokouším vrátit, ale zatím jsou to díla akademického mazala, z nichž výstava nikdy nebude. Leč pro radost mou a srandu mých blízkých je to postačující. S přáteli si rád posedím nad sklenkou dobrého – zejména moravského – vína. Také mám domek s malou zahrádkou, ale to už je oblast, kde se záliba mění v práci, a tudíž jsem to nechal až téměř nakonec. Občas se rád postavím k plotně a něco dobrého si uvařím. Od jara číhám u lesa, jestli už začaly růst houby. Nemám tedy žádného vyhraněného koníčka, kromě hub nic nesbírám, ani známky, ani nálepky a jsem tomu rád. Až se začne tahle všehochuť zužovat, bude to nejspíš signál k tomu, abych rozšířil okruh svých přátel o dobré doktory a snad i funebráky.

Zatím přeji všem čtenářům, zejména bývalým milým kolegyním a váženým kolegům, všechno dobré.

DALŠÍ ČINNOST SOUDNÍHO EXEKUTORA

Mgr. Simona Holánková

exekutorská koncipientka
soudního exekutora Mgr. Tomáše Pospíchala
Exekutorský úřad Nymburk

Možnost zpeněžování majetku soudním exekutorem na návrh jiných osob

Soudní exekutor vedle činnosti exekuční upravené zejména v hlavách III., IV. a V. exekučního řádu (zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti), může provádět také další činnosti různorodé povahy, upravené taxativně v ustanoveních § 76–86 exekučního řádu, přičemž za nejvýznamnější z těchto činností, **z hlediska praktického využití**, lze považovat činnost upravenou § 76 odst. 2 exekučního řádu.

Ustanovení § 76 odst. 2 exekučního řádu dává zákonný rámec pro zpeněžení majetku třetí osoby odlišné od osoby povinného. Dražbu je možné provést na návrh vlastníka nebo osoby oprávněné disponovat s věcí. Jedná se o zvláštní formu dobrovolné dražby upravenou v zákoně o veřejných dražbách,¹ soudní exekutor však postupuje v tomto případě výlučně dle ustanovení exekučního řádu a občanského soudního řádu (zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád).

Zpeněžování majetku v rámci likvidace dědictví

Touto osobou může být soudní komisař, pokud byla v rámci řízení o pozůstalosti nařízena její likvidace. Soudní exekutor je dle § 232 odst. 1 písm. d) zákona o zvláštních řízeních soudních (zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních) povinen provést v rámci zpeněžení majetku při likvidaci dědictví dražbu, a to na základě pověření soudním komisařem za předchozího souhlasu soudu [§ 100 odst. 2 písm. d) ve spojení s § 231 odst. 1 zákona o zvláštních řízeních soudních]. V pověření soudní komisař označí věci, které mají být draženy, a písemně dohodne se soudním exekutorem výši nákladů pro případ, že věci nebudou prodány. Postup výpočtu nákladů pro případ, že věci prodány budou, je popsán níže.

Účastníkem dražby prováděné při likvidaci dědictví soudním exekutorem je notář, který byl soudem pověřen k úkonům v řízení o dědictví a který podal u soudního

¹ Zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách.

exekutora návrh na provedení dražby, v dražbě má postavení oprávněného.²

Vzhledem k tomu, že právní úprava není příliš podrobná a vyvolává tedy výkladové nejasnosti, zabýval se touto problematikou i Nejvyšší soud, a to v usnesení sp. zn. 21 Cdo 559/2014 ze dne 4. 12. 2014, ve které stanovil podrobnější postup při provádění dražby soudním exekutorem, v tomto případě dražby nemovité věci. „*Smysl (účel) zpeněžení majetku při likvidaci dědictví spočívá v tom, že majetek zůstavitele (případně též jiných osob, může-li být použit k uspokojení zůstavitelových věřitelů) bude prodán a že výtěžek zpeněžení soud rozvrhne mezi věřitele, kteří mají právo na uspokojení svých pohledávek při likvidaci dědictví alespoň z části.*“

Cena nemovité věci může být sjednána ve smlouvě uzavřené mezi notářem jako soudním komisařem a soudním exekutorem v případě, že na nemovité věci nevážnou práva a závady uvedené v ustanovení § 336a odst. 1 písm. d) občanského soudního řádu. V opačném případě vydá soudní exekutor usnesení o ceně a doručí jej notáři a osobám, o nichž je mu známo, že pro ně vážnou na nemovitosti práva a závady s nemovitostí spojené. Dražební vyhlášku soudní exekutor doručí příslušnému katastrálnímu úřadu a do vlastních rukou notáři a osobám, o nichž je mu známo, že mají k nemovitostem předkupní právo, věcné právo nebo nájemní právo; pouze tyto osoby mohou také podat proti dražební vyhlášce odvolání. Po právní moci usnesení o dražební vyhlášce provede samotnou dražbu, kterou lze uskutečnit i elektronicky. Při udělení příklepu soudní exekutor postupuje podle ustanovení § 336j, § 336ja a § 336k občanského soudního řádu; usnesení o příklepu se ovšem doručuje pouze notáři, vydražiteli a dražitelům, kteří po udělení příklepu vznesli námitky. Odvolání proti usnesení o příklepu mohou podat kromě nich také osoby, které mají k nemovitostem předkupní právo, věcné právo (s výjimkou práv zajišťujících pohledávky) nebo nájemní právo, kterým nebyla doručena dražební vyhláška, jestliže se z tohoto důvodu nezúčastnily dražby.³

² Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 4. 12. 2014, sp. zn. 21 Cdo 559/2014.

³ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 4. 12. 2014, sp. zn. 21 Cdo 559/2014.

Poté soudní exekutor vydá výtěžek zpeněžení, po odečtení odměny a náhrady hotových výdajů, na bankovní účet určený soudem.⁴ Výpočet odměny a náhrady hotových výdajů exekutora stanoví vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora.⁵ Vlastní rozvrh výtěžku zpeněžení proběhne v dědickém řízení podle § 269 a násl. zákona o zvláštních řízeních soudních.

Právní úprava *de lege ferenda*

Vzhledem k současné situaci, kdy soudním exekutorům jsou pravomoce spíše odjímány, ať už přímo (například zrušení ustanovení § 78 exekučního řádu, které umožňovalo soudním exekutorům sepisovat exekutorské zápisy se svolením k vykonatelnosti), nebo nepřímo ve vazbě na novely exekučního řádu⁶, prostřednictvím kterých jsou jim odjímány další pravomoce postihu majetku povinného, a dále je také jednáno o snížení jejich odměn, přičemž v návaznosti na tuto situaci je mnoho exekutorských úřadů nuceno z finančních důvodů ukončit svoji činnost (v roce 2016 ukončilo svoji činnost 11 exekutorů⁷), je namíste hledat prostor pro další činnosti soudních exekutorů, které budou vykonávat nejen na základě návrhu třetích osob, ale i z úřední povinnosti na základě zákonných ustanovení je k tomu zmocňujících.

⁴ Jinou možností je výplata celého výtěžku zpeněžení a následné uplatnění nákladů vůči notáři jako soudnímu komisaři v rámci rozvrhu prováděného notářem jako soudním komisařem. Obě možnosti uvádí SVOBODA, J. K postupu soudního komisaře při likvidaci dědictví prodejem ve veřejné dražbě. *Ad Notam*. 2/2011. Praha: Notářská komora České republiky, s. 17. MK ČR E 7049. Dostupné z: https://www.nkr.cz/data/news/ad-notam/PDF/2011_2.pdf

⁵ Odměnu a náhradu hotových výdajů stanoví § 19a vyhlášky č. 330/2001 Sb., soudnímu exekutorovi odměna ve výši 5 % z výtěžku dražby, nejméně však 1 000 Kč a nejvýše 1 milion Kč zvýšených o 1 % z výtěžku dražby přesahující 10 milionů Kč. Je-li provedeno více dražeb, základ pro výpočet odměny činí součet všech výtěžků. Náhrada hotových výdajů je upravena shodně jako při provádění exekuce.

⁶ Například novela č. 139/2015 Sb., č. 164/2015 Sb., k připravované novele exekučního řádu více v článku ŠRÁMEK, D. Soudní exekutor Kučera: Pelikánův návrh je nejhorší novelou exekučního řádu. 1. 4. 2016 Dostupné z: <http://www.ceska-justice.cz/2016/04/soudni-exekutor-kucera-pelikanuv-navrh-je-nejhors-i-novelou-exekuc-niho-radu/>

⁷ <http://ekcr.cz/1/aktuality-pro-media/2208-odchody-exekutoru-pokracuji-minuly-tyden-rezignoval-jiz-11-exekutor-v-tomto-roce?w=>

Možnost provádět dražby soudními exekutory při likvidaci dědictví automaticky

Jako jedna z možností se jeví zakotvení provádění výše uvedených dražeb pro notáře jako soudní komisaře v rámci nařízení likvidace pozůstalosti v řízení o dědictví. Soudní exekutor by mohl provádět dražbu vždy, nejen na základě pověření soudním komisařem, a to pro soudní komisaře v obvodu působnosti soudního exekutora. V případě, že by bylo soudních exekutorů v obvodu více, rozdělával by se nápad na základě transparentního rotačního principu. Soudního exekutora by určoval pověřením dědický soud, ovšem ne jen na základě vlastní úvahy, nýbrž podle automatického „kolečka“. Do procesu výběru by tak vstoupil prvek náhody a snížil tak riziko zlovolných manipulací při přidělování jednotlivých případů. Vhodné by bylo v rámci této právní úpravy důkladněji popsat postup soudního exekutora při provádění dražby, kterým se nyní zabývá pouze judikatura a odborné příspěvky.

Možnost provádět dražby soudními exekutory při souběhu exekučního a dědického řízení, kdy je nařízena likvidace dědictví

Dále by bylo namísto zakotvení provádění dražeb soudními exekutory i v případě, kdy dojde ke střetu exekučního a dědického řízení, k němuž dochází, když některý z účastníků exekučního řízení zemře, nebo za situace, kdy je některý z účastníků dědického řízení současně povinným či oprávněným v exekučním řízení.

V případě střetu exekučního a dědického řízení by jistě stálo za úvahu zakotvit provádění dražeb (zpeněžení majetku) soudními exekutory pro případ, kdy dojde k úmrtí účastníka na straně povinného, a v dědickém řízení je pak rozhodnuto o likvidaci dědictví.

Zemře-li povinný v exekučním řízení, není v něm možno dále pokračovat. Do této doby pověřený exekutor prováděl zjišťování a zajišťování majetku povinného, takže podstatné informace o aktivech a pasivech povinného exekutor má. Navíc takové řízení bývá často v pokročilé fázi. Mnohdy jsou již oceněny movité nebo nemovité věci povinného, bývají již zhotoveny znalecké posudky,

které jsou v dnešní době navíc zpracovány velice kvalitně a obsírně. Když povinný zemře, mohou být tyto zjištěné informace poskytnuty pověřenému soudnímu komisaři pro urychlení jednotlivých kroků prováděných v rámci dědického řízení. V praxi se však často setkáváme s tím, že pověřený soudní komisař si tyto informace zjištěné soudním exekutorem vůbec nevyžádá.

Když je pak v dědickém řízení rozhodnuto o likvidaci předluženého majetku zůstavitele (povinného v přerušném exekučním řízení), bylo by pak namísto využít odborných znalostí a postupů, dále prostředků a technického zázemí soudního exekutora. Soudní exekutoři zpravidla zpeněžují jak movité věci, ale především nemovité věci, prostřednictvím elektronických dražebních systémů⁸. Tento systém nabízí rychlé, přehledné a transparentní řešení zpeněžení majetku. Protože podmínky provedení dražebního jednání jako takového jsou pro soudního exekutora jasně upraveny ustanoveními občanského soudního řádu a exekučního řádu, jak bylo v článku již dříve zmíněno, nebylo by pak nutné tuto otázku více řešit. Provedení takového zpeněžení majetku zůstavitele soudním exekutorem, který již v minulosti řešil exekuční řízení za života dlužníka, by bylo nejen efektivnější, ale celý proces by byl urychlen a především by se zvýšila i výtěžnost při zpeněžení zůstavitelova majetku elektronickou dražbou. Dnes se totiž při zpeněžení majetku dlužníků v elektronických dražbách, především u dražeb nemovitých věcí, dostáváme při vydražení nemovité věci na cenovou hladinu stejnou, mnohdy i vyšší než při běžném obchodování. Provádění dražeb soudním exekutorem by tedy bylo v konečné fázi výhodné i pro přihlášené věřitele, a to z důvodu dosažení vyššího výtěžku dražby a tedy uspokojení jejich pohledávek ve větším rozsahu.

V případě, že by bylo proti povinnému vedeno více exekučních řízení, použije se pravidlo zakotvené v § 14 zákona č. 119/2001 Sb., *kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí*.⁹

⁸ § 336o zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění.

⁹ § 14 zákona č. 119/2001 Sb. stanoví, že postihují-li exekuce souběžně stejné nemovitosti povinného, provede se ta exekuce, která byla nejdříve nařízena; řízení v ostatních exekucích se ohledně této věci dnem právní moci jejich nařízení přerušují. Pořadí nařízení exekuce se řídí dnem, kdy příslušnému katastrálnímu úřadu byl doručen exekuční příkaz vydaný soudním exekutorem.

Závěr

Práce se zabývá jednou z dalších činností soudního exekutora upravenou § 76 odst. 2 exekučního řádu, tedy zpeněžením majetku v rámci likvidace dědictví na návrh notáře jako soudního komisaře. Cílem je popsat vlastní provádění dražby a souvisejících postupů.

Jako možností se autorka zabývá zakotvením provádění dražeb při likvidaci dědictví soudními exekutory automaticky, na základě změny právní úpravy, která by jednak stanovila přesný postup při provádění dražby, jednak určila soudního exekutora, který by byl provedením dražby pověřen.

Dále autorka navrhuje zakotvení provádění dražeb soudními exekutory při střetu dědického a exekučního řízení pro případ, že zemře osoba, která je povinným v exekučním řízení, a soudní exekutor již provedl v exekučním řízení úkony a vydal exekuční příkaz k postižení majetku povinného.

Soudní exekutor může při provádění dražeb využít jednak svých odborných znalostí a postupů, jednak prostředků užívaných při běžné exekuční činnosti (například systému elektronických dražeb). Provádění těchto dražeb soudními exekutory by jednak zrychlilo provedení dědického řízení a snížilo jeho náklady využitím informací získaných v exekučním řízení, jednak zvýšilo pravděpodobnost uspokojení pohledávky věřitelů zůstavitele.

Seznam literatury:

BARTOŠ, J. *Exekuce a dědické řízení. Komorní listy. 12/2010. Brno. Exekutorská komora ČR, 2010, s. 13, MK ČR E 19153.*
 KASÍKOVÁ, M. a kol. *Exekuční řád. Komentář. 4 vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, 1167 s. ISBN 978-80-7400-630-2.*

KASÍKOVÁ, M. *Jak skutečně zpeněžit majetek při likvidaci dědictví? Ad Notam. 5/2011. Praha: Notářská komora České republiky, 2011, s. 9, MK ČR E 7049. Dostupné z: https://www.nkcr.cz/data/news/ad-notam/PDF/2011_5.pdf*

TVRDKOVÁ, J. *Exekuční a dědické řízení v souběhu.*

SVOBODA, J. *K postupu soudního komisaře při likvidaci dědictví prodejem ve veřejné dražbě. Ad Notam. 2/2011. Praha: Notářská komora České republiky, 2011, s. 19. MK ČR E 7049. Dostupné z: https://www.nkcr.cz/data/news/ad-notam/PDF/2011_2.pdf*

ŠRÁMEK, D. *Soudní exekutor Kučera: Pelikánův návrh je nejhorší novelou exekučního řádu. 1. 4. 2016 Dostupné z: <http://www.ceska-justice.cz/2016/04/soudni-exekutor-kucera-pelikanuv-navrh-je-nejhors-i-novelou-exekucniho-radu/>*

TVRDKOVÁ J. *Exekuční a dědické řízení v souběhu. Komorní listy. 12/2010. Brno. Exekutorská komora ČR, 2010, s. 5, MK ČR E 19153*

Jiné:

Aktuality Exekutorské komory ČR. Dostupné z: <http://ekcr.cz/1/aktuality-pro-media/2208-odchody-exekutoru-pokracuji-minuly-tyden-rezignoval-jiz-11-exekutor-v-tomto-roce?w=>

Judikatura:

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 4. 12. 2014, sp. zn. 21 Cdo 559/2014

Právní předpisy:

zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a jeho novely č. 139/2015 Sb. a 164/2015 Sb.

zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních

zákon č. 99 /1963 Sb., občanský soudní řád

zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách

vyhláška č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora

vyhláška č. 196/2001 Sb., o odměnách a náhradách notářů a správců dědictví

vyhláška č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti

EXEKUCE VEDOUcí K ODSTRANĚNÍ STAVBY – VYBRANÉ ASPEKTY

Mgr. Petr Komzák
 exekutorský koncipient
 soudního exekutora Mgr. Zdeňka Ráčka
 Exekutorský úřad Žďár nad Sázavou

Úvodem

Obzvláště v dnešní době je nejen mezi veřejností, ale i mezi soudními exekutory bezesporu nejvíce diskutována problematika vymáhání pohledávek vedoucích k vymožení peněžité částky. Ostatní způsoby provedení exekuce, tedy takové, které zabezpečují řádný průběh vymožení jiné povinnosti než zaplacení peněžité částky, se dostávají v diskuzích parciálně do ústraní. Způsoby provedení exekuce na nepeněžité plnění a jejich realizace jsou však oproti cyklickému vymáhání peněžitého plnění často profesně rozmanitější, leckdy také realizačně složitější i časově a finančně náročnější. Mezi takové způsoby provedení exekuce patří dle díky zákona vyklizení, odebrání věci, rozdělení společné věci a provedení prací a výkonů.¹

Právě způsob realizace exekuce provedením prací a výkonů může skýtat naprosto nové, doposud neznámé podněty, které soudní exekutor musí v rámci úspěšného provedení exekuce vyřešit. Ani zákonodárce soudnímu exekutorovi jeho počínání příliš neulehčil. V exekučním řádu² (dále také jen jako e. ř.) totiž lze nalézt pouhá dvě ustanovení zabývající se problematikou exekucí na nepeněžité plnění. Občanský soudní řád³ (dále také jen „o. s. ř.“) následně, jako *lex generalis*, upravuje způsob provedení výkonu rozhodnutí provedením prací a výkonů ve třech paragrafech.⁴ Zákonné ustanovení uvedené v § 351 o. s. ř. je možné aplikovat pouze v případě, kdy je exekučním titulem přiznáno právo na nezastupitelné plnění. Takovým je kupříkladu „vyhotovení obrazu na zakázku“. Tuto povinnost soudní exekutor vymáhá na povinném prostřednictvím ukládání pokut. Oproti tomu slova zákona uvedená v § 350 o. s. ř.: „[...]práci, kterou

¹ § 59 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

² Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

³ Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

⁴ § 350, 351 a 351a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

může vykonat i někdo jiný než povinný[...]“ jasně určují, že prostřednictvím tohoto ustanovení lze vymáhat pouze povinnosti, jejichž předmětem jsou plnění zastupitelná.⁵ Jedním z takovýchto zastupitelných plnění může být i povinnost odstranit stavbu, kterou lze odstranit i bez součinnosti povinované osoby.

Samotná realizace exekuce provedením prací a výkonů, kde výrok exekučního titulu zní na odstranění stavby⁶ (dále také jen jako „*exekuce vedoucí k odstranění stavby*“), může být velice komplikovaným, avšak profesně zajímavým procesem. Pojednání o některých aspektech takto nařízené exekuce je proto obsahem následujícího textu, jež poukazuje na stěžejní body postupu při odstraňování stavby, doplněné o praktické zkušenosti autora.

Exekuční titul a aktivní věcná legitimace k podání exekučního návrhu

Jako každé exekuční řízení, i exekuce vedoucí k odstranění stavby předpokládá pro své zdárné provedení existenci vykonatelného exekučního titulu, povinnou osobu, která dobrovolně nesplnila v exekučním titulu jí uloženou povinnost, a oprávněného, který podá exekuční návrh.⁷

Orgánem, který je ze zákona legitimován k vydání rozhodnutí, jímž je vlastníku stavby nařízeno odstranění stavby, je příslušný obecný stavební úřad.⁸ Exekučním titulem s vyznačenou doložkou právní moci a doložkou vykonatelnosti, který je oprávněný ke svému exekučnímu návrhu povinen připojit⁹, je rozhodnutí vydané v souladu s § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.¹⁰ Stavební úřad musí být velice pečlivý a bdělý nad tím, co vkládá do výroku stanovujícího povinnost odstranit stavbu. V opačném případě může být exekuční titul neurčitý a následně i nevykonatelný.¹¹ Především odmítnutí exekučního návrhu soudním exekutorem z důvodu neurčitosti výroku exekučního titulu lze dostatečnou identifikací povinného, tj. vlastníka stavby, který má danou povinnost provést, a specifikací povinnosti, která má být vykonána (tedy odstranění stavby).

Dále ve výroku rozhodnutí nesmí chybět identifikace stavby, která má být odstraněna. V této souvislosti nastínil Nejvyšší správní soud určitý návod, jak správně postupovat: „*u staveb [...] je buďto možno identifikovat určité konkrétní prvky či části stavby, které byly postaveny v rozporu se stavebním povolením [či bez něj] a je možno je odstranit při zachování zbytku stavby, a pak je stavební úřad povinen nařídit odstranění pouze těchto prvků či částí stavby, nebo se rozpor se stavebním povolením týká stavby jako celku a v takovém případě je třeba nařídit odstranění celé stavby*“.¹² Neméně významnou částí výroku je i stanovení lhůty, v rámci které musí být stavba odstraněna.¹³ S ohledem na charakter ukládané povinnosti by měla být stanovena v řádu několika měsíců.

V neposlední řadě by se typickou součástí rozhodnutí, kterým se nařizuje odstranění stavby, mělo stát stanovení podmínek, které je nutné dodržet při samotném odstraňování. Může se jednat o konkretizaci osoby, která je oprávněna bourací práce provádět, pokyn k tomu, jak má být naloženo se vzniklým odpadem, či informace o povinnosti uvedení pozemku do původního stavu a jak tento původní stav vypadal. Konečně i stanovení povinnosti náhrady nákladů dosavadního řízení, sdělení poučení či odůvodnění rozhodnutí jsou nepostradatelné.

Nezajistí-li povinovaná osoba ve lhůtě odstranění stavby tak, jak určuje výrok rozhodnutí, je nejen možností, ale i povinností stavebního úřadu na vlastníku stavby splnění povinnosti vynutit, a to i proti jeho vůli. Tato premisa plyne z usnesení Ústavního soudu České republiky sp. zn. III. ÚS 403/98¹⁴, v němž bylo stanoveno, že: „[j]e nepochybně ve veřejném zájmu regulovat výstavbu v zájmu zachování životního prostředí či jiných obecně uznávaných hodnot, tedy v zájmu práv ostatních občanů. Dodatečně povolení neoprávněné stavby by mohlo být chápáno jako precedens a být návodem pro ostatní, jak obejít zákon.“ Otázkou tedy zůstává, ne zda, ale jak vynucení uložené povinnosti dosáhnout. Stavebnímu úřadu se naskýtají dvě¹⁵ alternativy. První z nich je možnost zahájení exekuce

⁵ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář. Kniha V. § 251–376 občanského soudního řádu*. 1. vydání, Praha: Havlíček Brain Team, 2014. s. 558.

⁶ Definici stavby poskytuje ve svém § 2 odst. 3. zákon č. 183/2006 Sb., zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

⁷ § 37 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve spojení s § 251 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

⁸ § 13 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

⁹ § 38 odst. 2 § 37 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

¹⁰ Zákon č. 183/2006 Sb., zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

¹¹ Určitost výroku se zabýval dále například i Krajský soud v Plzni, ve svém rozsudku č. j. 30 Ca 394/99 ze dne 8. listopadu 2001.

¹² Rozsudek Nejvyššího správního soudu České republiky č. j. 2 As 53/2007-111 ze dne 27. listopadu 2008.

¹³ VARVAROVSKÝ, P. a kol. *Sborník stanovisek veřejného ochránce: Odstraňování staveb*. 1. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s, 2013, s. 60.

¹⁴ Usnesení Ústavního soudu České republiky sp. zn. III. ÚS 403/98 ze dne 4. března 1999.

¹⁵ Novelou provedenou zákonem č. 293/2013 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, byla do § 274 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, vnesena věta „s výjimkou titulu, který se vykonává ve správním nebo daňovém řízení“. O vynucení povinnosti stanovené rozhodnutím stavebního úřadu tak již nadále s účinností od 1. 1. 2014 není možné žádat soud.

samotným správním orgánem dle § 105 odst. 1 správního řádu.¹⁶ Druhou z možností je požádat o provedení exekuce soudního exekutora.¹⁷

Odpověď na otázku, kterou z cest se k vymožení dobrovolně nesplněné povinnosti povinného vydat, lze nastínit prostřednictvím následujících poznatků. Předně je nutné vyzdvihnout skutečnost, že personální obsazení správních úřadů mnohdy není kapacitně dostačující na pokrytí kompletní agendy potřebné k provedení exekuce. I nepříliš rozsáhlé zkušenosti úředníků stavebních úřadů s prováděním odstraňování staveb mohou činit nesnáze. Oproti tomu soudní exekutor a zaměstnanci soudního exekutora mají exekuční agendu jako každodenní náplň práce. Úroveň jejich profesionality je tak v tomto oboru vyšší a je zárukou úspěšného provedení exekuce bez excesů. Samotné odstranění stavby je jedním z největších zásahů do právní sféry povinného a je tedy vhodné, aby byl tento úkon proveden co možná nejrychleji a nejšetrněji, což aparát soudního exekutora umožňuje. Dalším přínosem pro oprávněného je skutečnost, že při provádění exekuce vedoucí k odstranění stavby prostřednictvím soudního exekutora je právě soudní exekutor tím, kdo je za provedenou exekuci odpovědný. Nelze opomenout ani úhradu nákladů s odstraněním stavby vzniklých. V případě provádění odstranění stavby soudním exekutorem tyto soudní exekutor vymůže na povinném v rámci již zahájeného exekučního řízení některým ze způsobů provedení exekuce vedoucím k vymožení peněžitě pohledávky. Jedná se tak o efektivní a hospodárné řešení.

Předání správního rozhodnutí o odstranění stavby k provedení exekuce soudním exekutorem je tedy s ohledem na právě uvedené rozumným způsobem vymožení dobrovolně nesplněné povinnosti, a to zejména pro menší obce s nepříliš vysokými rozpočtovými prostředky.

Zvolí-li správní orgán k vymožení odstranění stavby služeb soudního exekutora, je třeba se dále zabývat otázkou aktivní věcné legitimace k podání exekučního návrhu. S ohledem na judikaturu Nejvyššího soudu je nutné poznamenat, že oprávněným k podání exekučního návrhu je právě ten správní orgán, který vydal rozhodnutí o odstranění stavby v prvním stupni, které má být vykonáno.¹⁸ Je jím tedy příslušný stavební úřad a nikoliv sama obec, neboť exekuční návrh je podáván v rámci přenesené působnosti.

Provedení exekuce

Zahájení, jakožto i následné procesní fáze exekučního řízení, jehož cílem je odstranění stavby, je shodné s jinými standardními exekučními řízeními. Soudní exekutor musí po obdržení exekučního návrhu v souladu se zákonem¹⁹ do 15 dnů požádat exekuční soud o pověření a nařízení exekuce. Po jeho obdržení zašle exekutor oprávněnému vyrozumění o zahájení exekuce. Povinnému vyrozumění zašle nejpozději s prvním exekučním příkazem, ke kterému připojí výzvu k dobrovolnému splnění povinnosti.²⁰ A právě exekuční příkaz je v případě exekuce nařízené k provedení prací a výkonů v režimu dle § 350 o. s. ř. velice specifickým rozhodnutím. V exekučním příkazu soudní exekutor stanoví povinnost odstranit nežádoucí stavbu dle předmětného výroku rozhodnutí. Popis pracovního postupu stanovit nemusí. Z ustanovení § 350 odst. 2 o. s. ř. vyplývá, že: „*oprávněný je oprávněn ke všemu, co je potřebné k provedení práce, o kterou jde, přičemž až v případě provádění práce se může ukázat, jaké konkrétní úkony je třeba provést*“.²¹

Součástí exekučního příkazu je taktéž rozhodnutí soudního exekutora o tom, zda se o odstranění stavby postará sám nebo povolí oprávněnému, aby práci provedl nebo aby si ji dal provést někým jiným. K tomu, aby soudní exekutor určil nejvhodnější možnost, je nutné dobře vážit veškeré dostupné poznatky. Je žádoucí posoudit, zda je oprávněný schopen zajistit potřebný personál, nástroje, dopravní prostředky a další nebo alespoň jinou osobu, která by odstranění stavby komplexně realizovala. Umožnění oprávněnému provést práce a výkony samostatně nebo prostřednictvím jiného, však skrývá nemálo sporných otázek. Především se jedná o situaci, kdy oprávněný disponuje personálem, pomocí kterého je schopen odstranění stavby provést. V rámci co nejmenšího zásahu do právní sféry povinného v podobě povinnosti povinného nahradit náklady vzniklé při odstranění stavby, by tedy, pokud to okolnosti dovolí, mělo k odstranění stavby dojít prostřednictvím zaměstnanců obecního úřadu. Oproti odstranění stavby prostřednictvím externí společnosti nebude v tomto případě narůstat náklad za provedení práce o zisk třetího subjektu. Na druhou stranu je mnohdy k odstranění některých prvků stavby, například azbestových částí domu, třeba specifických dovedností a nástrojů, kterými pracovníci obecních úřadů nedisponují. Ve složitějších případech se tak

¹⁶ § 105 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

¹⁷ § 105 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

¹⁸ Z Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 2539/98 ze dne 28. července 1999.: „*Podá-li vymáhající správní orgán, který nemá způsobilost mít práva a povinnosti [...] návrh na soudní výkon rozhodnutí, má způsobilost být účastníkem řízení ve smyslu ustanovení § 19 věty za středníkem OSŘ.*“

¹⁹ § 43a odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

²⁰ § 44 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

²¹ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 5326/2008 ze dne 27. října 2010.

oprávněnému vyplatí upozadit zájem povinného na co nejnižších nákladech a zajistit k výkonu práce odborně školené osoby.

Pakliže by tedy oprávněný skutečně postupoval dle shora uvedeného a rozhodl se svěřit demolici stavby třetí osobě, je nutné odpovědět na otázku, zda se výběr společnosti řídí pravidly stanovenými zákonem č. 134/2016 Sb., zákon o zadávání veřejných zakázek, či nikoliv. Ve většině případů se bude ve výroku nařizujícím odstranění stavby jednat o menší stavby, respektive o stavby takové, jejichž odstranění nebude nákladnější než dva miliony korun českých. V souladu s ustanovením § 27 písm. a) a § 31 zákona č. 134/2016 Sb. se bude jednat o veřejnou zakázku malého rozsahu a oprávněný, coby zadavatel²², není povinen zakázku zadat v zadávacím řízení. I přesto je oprávněný povinen v souladu s § 6 totožného právního předpisu dodržet základní zásady zadávání. Méně pravděpodobnou, ale nikoliv nemožnou, je i situace, kdy výrok exekučního titulu bude obsahovat povinnost odstranit stavbu, jejíž odstranění překročí předpokládaný náklad ve výši dvou milionů korun. V tomto případě by oprávněný musel veřejnou zakázku zadat a vybrat uchazeče dle ustanovení tohoto předpisu.

Právní mocí exekučního příkazu, jímž soudní exekutor rozhodne o odstranění stavby, se exekuce provede. Co se časové náročnosti týče, může se jednat o úkon proveditelný v rámci několika hodin (například odstranění kamenné zdi), oproti tomu však může provádění exekuce zabrat i několik dnů. Přítomnost soudního exekutora nebo jeho zaměstnance na místě samém je nezbytná v případě, kdy odstranění probíhá v režii samotného soudního exekutora. Diskutabilní se jeví nutnost účasti soudního exekutora při provádění výkonu tehdy, provádí-li oprávněný práci sám nebo ji pro něj provádí třetí osoba. I když zákon přítomnost soudního exekutora nevynucuje, je vhodné, aby soudní exekutor byl účasten minimálně při zahájení prací. Mnohdy je před samotným výkonem nutné překonat pevné překážky, například v podobě uzamčené vstupní brány na pozemek, nebo dokonce i fyzického odporu povinného. Oprávněný, případně jím pověřená třetí osoba, nejsou oprávněni k překonání takového odporu. Právě v těchto případech zde soudní exekutor vystupuje jako jistota bezproblémového průběhu exekuce. A to i s ohledem na skutečnost, že je v možnostech exekutora přibrat k výkonu Policii České republiky, jejíž příslušníci případný odpor povinného překonají.²³ Nelze však na soudním exekutorovi nebo jeho zaměstnanci požadovat, aby byl přítomen celému průběhu provádění odstraňovacích prací. Obzvláště ne tehdy,

jde-li o demontáž stavby velkého rozsahu. Přítomnost soudního exekutora je vhodná opět po provedení odstranění stavby. Je tomu tak zejména z důvodu kontroly dokončení odstraňovacích prací dle předmětného výroku exekučního titulu, který často vyžaduje i uvedení pozemku do původního stavu.

S movitými věcmi, které jsou při provádění práce z odstraňované stavby vyklizeny, se naloží dle ustanovení upravujících exekuci vyklizením nemovité věci.²⁴ S odpadem, který vznikne při odstraňování stavby, je nutné se vypořádat v souladu se zákonem o odpadech.²⁵

Provedením potřebných prací je exekuce co do způsobu provedení prací a výkonů ukončena. O této skutečnosti není nutné vydávat žádné rozhodnutí.²⁶ Lze však doporučit, aby soudní exekutor sepsal o průběhu exekuce protokol, ve kterém uvede, v jakém časovém úseku odstraňování probíhalo, kdo byl na místě přítomen, jak bylo naloženo s vyklizovanými věcmi, kdy byly práce ukončeny a kým a jakým způsobem bylo zkontrolováno, zda došlo k odstranění stavby v souladu s výrokem exekučního titulu. Případným sporům lze předejít také průběžným pořizováním fotodokumentace, jež se stane přílohou protokolu.

Pokud nebyly náklady na provedení práce na povinném vymoženy před samotným zahájením prací dle § 350 odst. 3 o. s. ř., běží exekuční řízení nadále pro vymožení takto vzniklých nákladů. Výši nákladů soudní exekutor určí v příkazu k úhradě nákladů exekuce a vymůže je některým ze způsobů provedení exekuce určených k vymožení peněžité částky.²⁷

Náklady za provedení exekuce

Náklady vzniklé při provádění odstranění stavby hradí dle zákonného ustanovení povinný.²⁸ Je však nutné poznamenat, že exekuce vedoucí k likvidaci stavby není výjimkou uvedenou v § 90 odst. 3 e. ř. a soudní exekutor tak má právo požadovat, aby oprávněný složil na náklady exekuce přiměřenou zálohu. O nákladech vzniklých při provádění exekuce rozhodne exekutor, jak je uvedeno shora, příkazem k úhradě nákladů exekuce. Výši stanovených nákladů a jejich odůvodnění by měl soudní

²² § 4 zákona č. 134/2016 Sb., zákon o zadávání veřejných zakázek.

²³ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář. Kniha V. § 251–376 občanského soudního řádu*. 1. vydání, Praha: Havlíček Brain Team, 2014, s. 560.

²⁴ § 73 e. ř. a § 340 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.
²⁵ Zákon č. 185/2001 Sb., zákon o odpadech a o změně některých dalších zákonů.

²⁶ JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář. Kniha V. § 251–376 občanského soudního řádu*. 1. vydání, Praha: Havlíček Brain Team, 2014, s. 558

²⁷ § 87 a 88 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

²⁸ § 87 odst. 3 č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

exekutor věnovat patřičnou pozornost. Zejména odůvodnění nákladů oprávněného, tedy nákladů, které oprávněný vynaložil na odstranění stavby, je nutné specifikovat velice pečlivě. Mimo jiné se tak v příkazu k úhradě nákladů exekuce musí vyskytnout informace o tom, kolik osob se na pracích účastnilo, jejich jména, příjmení, pracovní zařazení, počet hodin, které tyto osoby opracovaly a jaká je jejich hodinová mzda. Taktéž by mělo být uvedeno, jaká byla konkrétní činnost, kterou se každá osoba podílela na demolici stavby, dále kolik bylo užito automobilů k odvozu vzniklého stavebního odpadu, jaké byly poznávací registrační značky těchto vozů, kolik bylo celkově najeto kilometrů, kolik činí hotové výdaje, kolik činily platby za zlikvidování odpadu atd. Veškeré dostupné informace v jejich nejdetailnější podobě totiž slouží k jednoznačné přezkoumatelnosti nákladů v případě, že povinný využije svého práva, podá námitky proti příkazu k úhradě nákladů exekuce a soudní exekutor v souladu s § 88 odst. 3 e. ř. postoupí věc exekučnímu soudu k rozhodnutí ve věci. Nutno zdůraznit, že je nezbytné takto řádné odůvodnění stanovených nákladů podat již v samotném příkazu k úhradě nákladů exekuce. Doplnění odůvodnění exekutorem či samotným účastníkem teprve na základě podaných námitek je nepřipustné.²⁹

Závěr

Exekuce, jejímž záměrem je vymožení dobrovolně nesplněné povinnosti povinného v podobě odstranění stavby, je bezpochyby velice náročným procesem. Je tomu tak především z důvodu nepřilíš rozsáhlého právního podkladu, jež tuto problematiku upravuje. Shodně i judikaturní činnost není v této oblasti příliš bohatá. Oprávněný i soudní exekutor tedy v rámci exekuce mohou čelit doposud neřešeným situacím, aniž by jim byla nápomocna litera zákona nebo jiný zdroj. Orgány vydávající exekuční tituly, jejichž výroky stanovují povinnost odstranit stavbu, tak i s ohledem na výše uvedené exekuci navrhnou jen zřídka. Závěrem této práce tedy lze apelovat na potenciální oprávněné, aby v případě potřeby vynucení nesplněné povinnosti podali k soudnímu exekutorovi návrh na zahájení exekuce. I díky většímu počtu exekučních řízení zahájených za účelem odstranění stavby totiž následně dojde k rozvoji judikatury, o kterou se bude možné ve shodných případech v budoucnu opřít.

²⁹ Usnesení Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou č. j. 16 EXE 1881/2015-68 ze dne 29. 11. 2016.

Seznam použitých pramenů

Monografie

1. JIRSA, J. a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář. Kniha V. § 251–376 občanského soudního řádu. 1. vydání, Praha: Havlíček Brain Team, 2014. 627 s. ISBN 978-80-87109-50*
2. VARVAŘOVSKÝ, P. a kol. *Sborník stanovisek veřejného ochránce: Odstraňování staveb. 1. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013, 184 s. ISBN 978-80-7478-403-3*

Právní předpisy

1. Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
2. Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
3. Zákon č. 134/2016 Sb., zákon o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů
4. Zákon č. 183/2006 Sb., zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů
5. Zákon č. 185/2001 Sb., zákon o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
6. Zákonem č. 293/2013 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
7. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
8. Vyhláška č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem, ve znění pozdějších předpisů

Judikatura

1. Usnesení Ústavního soud České republiky sp. zn. III. ÚS 403/98 ze dne 4. března 1999
2. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 20 Cdo 2539/98 ze dne 28. července 1999
3. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 20 Cdo 5326/2008 ze dne 27. října 2010
4. Rozsudek Nejvyššího správního soudu České republiky č. j. 2 As 53/2007-111 ze dne 27. listopadu 2008
5. Rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 30 Ca 394/99 ze dne 8. listopadu 2001
6. Usnesení Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou č. j. 16 EXE 1881/2015-68 ze dne 29. listopadu 2016

ROZHODČÍ NÁLEZ JAKO EXEKUČNÍ TITUL

JUDr. Mgr. Barbora Vlachová

Newton College a Vysoká škola ekonomie a managementu
doktorandka katedry obchodního práva PF UK

Jedním z exekučních titulů ve smyslu § 40 exekučního řádu je vykonatelný rozhodčí náleze. Rozhodčí řízení je způsob řešení sporů typický zejména pro obchodněprávní poměry. Specifické znaky arbitráže se pak projevují i v exekučním řízení. Tento článek charakterizuje rozhodčí řízení, přibližuje zvláštnosti exekučního řízení vedené na základě exekučního titulu a reflektuje aktuální judikaturu.

Charakteristika rozhodčího řízení

Rozhodčí řízení neboli arbitráž je jeden ze způsobů mimosoudního řešení sporů. Spočívá v tom, že strany mohou na základě rozhodčí smlouvy svěřit spor, který mezi nimi vzešel, nebo by mohl v budoucnu vzniknout, k rozhodnutí jednomu nebo více soukromým rozhodcům. Uzavřením rozhodčí smlouvy si strany volí jiný způsob řešení sporů a vylučují soudní pravomoc. Řízení končí nálezem, který po omezené minimální soudní kontrole může být vykonán.¹

Co se týče výkladu podstaty arbitráže, lze názory rozdělit do několika skupin teorií rozhodčího řízení. Rozlišujeme teorii smluvní, jurisdikční, smíšenou a autonomní.²

„Smluvní teorie rozhodčího řízení je postavena na výchozí myšlence, podle které je smlouva (lex contractus) základem pravomoci rozhodce, který je právě na jejím základě povolán právně aprobovaným způsobem k projednání a rozhodnutí sporu v rozhodčím řízení.“³ Klasická škola této teorie považuje rozhodce za zástupce obou stran, které jsou účastníky smlouvy a poté i arbitráže. Rozhodce vede strany v rámci smírčího procesu k narovnání sporu. Moderní pojetí pak vychází z toho, že rozhodčí řízení sice vychází ze smlouvy, rozhodčí náleze, kterým se řízení končí, však již ze smlouvy nevychází. Rozhodčí náleze totiž vnáší díky své exekuční vykonatelnosti do rozhodčího

¹ RABAN, P. *Alternativní řešení sporů, arbitráž a rozhodci v České a Slovenské republice a zahraničí*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2004, 745 s. Beckova edice právní instituty. ISBN 80-717-9873-8, s. 42.

² Srov. BĚLOHLÁVEK, A. J. *Zákon o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů: komentář*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2004, 679 s. ISBN 978-807-1796-299.

³ LISSE, L. *Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů s komentářem*. Praha: Linde, 2012, 919 s. ISBN 978-807-2018-741, s. 28.

řízení podstatný veřejnoprávní prvek. Moderní smluvní teorie se přibližuje teorii jurisdikční.

Jurisdikční teorie vychází z toho, že rozhodčí řízení je sporné a rozhodci vykonávají rozhodovací pravomoc cestou nalézání práva na základě pravomoci delegované státem, a nikoliv dohodou stran.⁴ Je přikládán větší význam veřejnoprávním prvkům arbitráže. Stát deleguje na rozhodce svou jurisdikční pravomoc, pokud si strany dohodnou tento způsob řešení sporu. Rozhodčí řízení je pak samostatným mechanismem řešení sporů, do kterého stát nemůže zasahovat, ani jeho výsledek nijak přezkoumávat. Přezkum rozhodčího nálezu obecným soudem se omezuje pouze na kontrolu, zda byly splněny podmínky pro projednání věci v rozhodčím řízení. Stát nemá pravomoc přezkoumávat rozhodnutí meritorně.⁵

Smíšená teorie chápe rozhodčí smlouvu jako jednání, které zakládá pravomoc rozhodce k projednání a rozhodnutí sporu, avšak poté, co k založení této pravomoci došlo, jsou již rozhodci rozhodující spor při jeho rozhodování plně autonomní.⁶

Konečně poslední teorie, nazývaná jako autonomní, chápe rozhodčí řízení jako samostatný procesní systém *sui generis*.

Co se týče chápání charakteru rozhodčího řízení v českém právním prostředí, většina teoretiků se přiklání spíše k jurisdikční teorii.⁷ Naopak ke smluvní teorii arbitráže se přiklonila soudní praxe. Je tomu tak zejména díky stanovisku Ústavního soudu České republiky (dále jen „ústavní soud“ nebo také „ÚS“), který smluvní teorii rozhodčího řízení opakovaně deklaruje ve svých rozhodnutích. V usnesení IV. ÚS 174/2002, na které je v dalších rozhodnutích ústavního soudu často odkazováno, popisuje

charakter rozhodčího řízení takto: „Rozhodčí soud je soukromou osobou, která je soudem jen podle názvu, nepatří do soustavy soudů podle zákona o soudech a soudcích a není orgánem veřejné moci. Má povahu odborné organizace zprostředkovávající služby pro osoby, které chtějí, aby rozhodce jejich právní vztah vyjasnil a napevno postavil. (...) Výsledek pak je kvalifikovanou formou závazku a jako takový je též závazný. Rozhodce nenalézá právo, ale tvoří (eventuálně napevno staví, vyjasňuje, tedy narovnává) závazkový vztah v zastoupení stran. Jeho moc tedy není delegovaná svrchovanou mocí státu, ale pochází od soukromé vlastní moci stran určovat si svůj osud, kterou mu svěřili.“⁸

Přestože byl tento názor již mnohokrát podroben kritikám především ze strany zastánců jurisdikční teorie, judikatura na této argumentaci dodnes setrvává. Ztotožnit se nelze především s tvrzením, že rozhodce právo nenalézá, ale tvoří (eventuálně narovnává). Činnost rozhodce totiž nepochybně spočívá v nalézání práva, jehož výsledkem je akt aplikace práva (odtud i název pro výsledek rozhodčího řízení – nález). Nález je pak deklaratorní povahy a nezakládá nová práva a povinnosti stran.⁹ Není tedy správný závěr, že jde o narovnání, neboť narovnání je aktem konstitutivní povahy. Strany právo nehledají a nenalézají, jde pouze o dohodu, jaká práva a povinnosti mezi stranami budou do budoucna.

Rozhodčí řízení je v českém právním řádu zakotveno primárně v zákoně č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „RozŘ“). Dle RozŘ je základním předpokladem pro to, aby mohl být konkrétní spor mezi stranami řešen v rozhodčím řízení, splnění podmínky tzv. arbitrability tohoto sporu. Uvedený termín vyjadřuje způsobilost konkrétního sporu mezi stranami být předmětem arbitráže. Arbitrabilita sporu je vymezena pozitivně a negativně. Předně se musí jednat o majetkový spor, k jehož řešení a k rozhodnutí o něm by jinak byla dána pravomoc soudů.¹⁰ Vyloučeny jsou pak spory vzniklé v souvislosti

⁴ BĚLOHLÁVEK, A. J. *Zákon o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů: komentář*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2004, 679 p. ISBN 978-807-1796-299, s. 16.

⁵ Srov. však prolomení této zásady u sporů ze spotřebitelských smluv, po poslední novelizaci v § 31 zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů.

⁶ LISSE, L. *Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů s komentářem*. Praha: Linde, 2012, 919 s. ISBN 978-807-2018-741, s. 41.

⁷ Například K. Růžička, Z. Kučera, A. Bělohlávek.

⁸ Usnesení ÚS IV. ÚS 174/2002 ze dne 15. července 2002.

⁹ LISSE, L. *Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů s komentářem*. Praha: Linde, 2012, 919 s. ISBN 978-807-2018-741, s. 32.

¹⁰ KLEIN, B., DOLEČEK, M. *Rozhodčí řízení*. 1. vydání, Praha: ASPI, 2007, 254 s. Meritum. ISBN 978-807-3572-648.

s výkonem rozhodnutí a tzv. incidenční spory.¹¹ S účinností od 1. prosince 2016 také není možné v rozhodčím řízení projednávat spotřebitelské spory, tedy spory, v nichž je jednou stranou podnikatel a druhou spotřebitel.

Další podmínkou k projednání věci v rozhodčím řízení je sjednání platné rozhodčí smlouvy mezi stranami. Rozhodčí smlouva může být uzavřena jak pro spor již existující (pak se nazývá smlouva o rozhodci), tak i pro spory, které vzniknou, nebo by mohly vzniknout až v budoucnu (v tomto případě se jedná o rozhodčí doložku). Rozhodčí smlouvu lze sjednat jen v případě, že by strany mohly o předmětu sporu uzavřít smír. Jedná se zejména o řízení, která lze zahájit i bez návrhu, ve věcech osobního stavu, jakož i řízení, ve kterých je způsob řešení vztahů mezi účastníky závazně vymezen právními předpisy.¹² Co se týče formy rozhodčí smlouvy, musí být sjednána písemně.

Rozlišuje se rozhodčí řízení pro jednotlivý případ (*ad hoc*), kdy si strany určí jednoho či více rozhodců a pravidla, podle kterých má rozhodovat, a rozhodčí řízení institucionální, kdy je spor svěřen k rozhodování stálé rozhodčí instituci, které mívají vlastní řád, podle kterého se řízení vede. Stálými rozhodčími institucemi jsou stálé rozhodčí soudy, které jsou obvykle zřizovány u obchodních a jiných komor, burz a podobných institucí. V ČR je to zejména Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky v Praze.¹³ Výsledkem rozhodčího řízení je vydání nálezu nebo usnesení.

Rozhodčí nález

Rozhodčí nález je meritorní rozhodnutí, jehož právní mocí končí rozhodčí řízení. Vzhledem k jednoinstančnosti rozhodčího řízení nastává právní moc rozhodčího řízení doručením stranám sporu. Strany se však mohou dohodnout na možnosti přezkumu rozhodčího nálezu ve smyslu ustanovení § 27 RozŘ. Na výsledku rozhodčího

řízení se musí usnést většina rozhodců. Nález musí být vydán písemně a podepsán většinou rozhodců. Nález obsahuje určitý výrok a odůvodnění, ledaže se strany dohodly, že odůvodnění není třeba. Po uplynutí doby k plnění se rozhodčí nález stává vykonatelným. Poté, co rozhodčí nález nabyde právní moci a stane se vykonatelným, stává se způsobilým exekučním titulem.

Strana, která není spokojena s výsledkem rozhodčího řízení, má možnost požádat soud o zrušení rozhodčího nálezu. Účelem institutu zrušení rozhodčího nálezu soudem byl vždy přezkum, „*zda byly splněny základní podmínky pro projednání a rozhodnutí věci před rozhodci a tedy základní podmínky pro to, aby bylo suspendováno ústavní právo domáhat se svých práv u nezávislého a nestranného soudu*“.¹⁴ O zrušení rozhodčího nálezu lze požádat ve lhůtě 3 měsíců od jeho doručení. Soud rozhodčí nález zruší v případech stanovených v § 31 RozŘ. Jedná se o případy, kdy nebyly dodrženy základní zásady rozhodčího řízení, nebo se v případě vyskytly okolnosti, pro které by bylo v občanském soudním řízení možné žádat o obnovu řízení.

Pokud je podána žaloba na zrušení rozhodčího nálezu, neznamená to automaticky odložení vykonatelnosti rozhodčího nálezu. Na návrh žalobce však lze vykonatelnost odložit, a to v případě hrozby závažné újmy nebo v případě, že pravděpodobně ke zrušení rozhodčího nálezu dojde. Nutno poznamenat, že v praxi soudy k odkladu vykonatelnosti přistupují velmi často.

Pokud soud rozhodčí nález zruší, pak v případě nepřipustnosti rozhodčí smlouvy v dané věci na základě návrhu jedné ze stran sám rozhodne. Stejně postupuje i v případě, že je rozhodčí smlouva neplatná, byla zrušena nebo se na danou věc nevztahuje. V ostatních případech se na návrh některé ze stran spor opět projedná v rozhodčím řízení, a to pokud možno s vyloučením předchozího chybného postupu.

Pokud strana nepodala žalobu na zrušení exekuce a došlo k nařízení exekuce, může být podán návrh na

¹¹ Incidenční spory jsou vyvolané a projednávány v insolvenčním řízení dle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Srov. zejména § 159 a násl. tohoto zákona.

¹² Srov. § 80, 81, 99 a další zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

¹³ KUČERA, Z. *Mezinárodní právo soukromé*. 7. opr. a dopl. vyd. Brno: Doplněk, 2009, 462 s. ISBN 978-807-3801-717, s. 427

¹⁴ BĚLOHLÁVEK, A. J. *Zákon o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů: komentář*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2004, 679 s. ISBN 978-807-1796-299, s. 231.

zastavení exekuce, a to jednak z důvodů stanovených v ustanovení § 268 o. s. ř. a navíc i z důvodů jmenovaných v § 35 odst. 1 RozŘ. Soud by pak měl přistoupit k přerušování výkonu a uložení povinnosti podat žalobu na zrušení rozhodčího nálezu do 30 dnů. Není-li návrh ve stanovené lhůtě podán, bude ve výkonu dále pokračováno.

Jednou z výhod, pro které je rozhodčí řízení používáno, je poměrně bezproblémové uznání a výkon cizích rozhodčích nálezů. Za cizí rozhodčí nálezy jsou přitom považovány nálezy, které jsou výsledkem rozhodčího řízení, které probíhalo v zahraničí. V roce 1959 vešla v platnost Newyorská úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů. Tato úmluva má přitom více než 150 signatářských států. S cizími rozhodčími nálezy je zacházeno stejně jako s rozhodčími nálezy domáckými a výkon rozhodnutí pak probíhá dle vnitrostátních pravidel. Jinak je tomu ale v případě exekučního řízení, kdy exekuci nelze nařídit bez předchozího rozhodnutí o uznání.¹⁵

Judikatura ovlivňující exekuci rozhodčího nálezu

Problematika exekucí vedených na základě rozhodčích nálezů je zejména v posledních letech výrazně ovlivněna judikaturou. Zejména se jedná o otázku přípustnosti exekuce v případě neplatně sjednané rozhodčí doložky a fázi řízení, ve které lze tento nedostatek namítat.

Nutnost poznamenat, že celou situaci způsobilo zejména nadužívání arbitráže ve sporech mezi podnikateli a spotřebiteli. Podnikatelé do smluv se spotřebiteli vtělili rozhodčí doložku, přičemž jejich klienti často ani neznali význam a důsledky rozhodčí doložky. Doložky často určovaly jednoho konkrétního rozhodce, který měl spor řešit, případně bylo určení rozhodců obdobně problematické zejména s ohledem na jejich nestrannost. Spotřebitelé pak v případném sporu často nevěděli, jak se mohou bránit. Na potřebu vyšší ochrany spotřebitelů coby slabší smluvní strany v rozhodčím řízení reagovali nakonec zákonodárci přijetím novely RozŘ účinné k 1. dubnu 2012, provedenou zákonem č. 19/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení

a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Tato novela výrazně posílila práva spotřebitelů v rozhodčím řízení. Nově bylo například nutné sjednat rozhodčí doložku na samostatné listině, spotřebiteli se muselo dostat poučení o charakteru rozhodčího řízení a rozhodčího nálezu a byly zde také kladeny zvláštní nároky na rozhodce, kteří mohli spotřebitelské spory rozhodovat. Jak již bylo řečeno výše, s účinností od 1. 12. 2016 pak nově již nelze v rozhodčím řízení spotřebitelské spory projednávat vůbec.

Kromě zákonodárců však musela na neutěšenou situaci v oblasti řešení spotřebitelských sporů v rozhodčím řízení zareagovat také moc soudní. Novelizace zákona totiž nemůže působit retroaktivně, a tak na případy problematických rozhodčích doložek musely zareagovat především soudy.

První ze zásadních rozhodnutí představuje rozhodnutí Nejvyššího soudu 31 Cdo 1945/2010 ze dne 10. května 2011, kde byla dovozena neplatnost rozhodčí doložky, která určení rozhodců ponechává na rozhodčím řádu vydaném právníkem osobou, která není stálým rozhodčím soudem. Z hlediska exekuce na základě rozhodčího nálezu je pak zásadní rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 10. července 2013, sp. zn. 31 Cdo 958/2012, které stanoví, že „*nevydal-li rozhodčí nález rozhodce, jehož výběr se uskutečnil podle transparentních pravidel, resp. byl-li rozhodce určen právníkem osobou, která není stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona, a nemůže-li být akceptovatelný ani výsledek tohoto rozhodování, pak tento rozhodčí nález není způsobilým exekučním titulem*“.¹⁶ Podle takového rozhodčího nálezu nemůže být nařízena exekuce, a pokud již byla nařízena, je třeba exekuci v každém jejím stadiu pro nepřípustnost dle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. zastavit, neboť takto určený rozhodce neměl pravomoc ve věci rozhodovat. Uvedené rozhodnutí způsobilo, že řada již léta trvajících exekučních řízení byla zastavena, nebo tyto exekuce nebyly nařízeny. Spolu s tím vyvstala řada dalších otázek, týkajících se zejména úhrady nákladů zastavené exekuce nebo možnosti získání nového – přípustného exekučního titulu ve věci.

¹⁵ Srov. např. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 1165/2016 ze dne 3. 11. 2016

¹⁶ Rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 958/2012 ze dne 10. července 2013.

S otázkou náhrady nákladů exekučního řízení se vypořádal Nejvyšší soud v rozhodnutí č. j. 21 Cdo 402/2014 ze dne 14. května 2014. Nejvyšší soud dospěl k názoru, že došlo-li k zastavení exekuce z důvodu, že exekuční titul byl vydán rozhodcem, který k tomu nebyl oprávněn, neboť k jeho určení došlo v rozporu se zákonem, nese náklady exekuce oprávněný, který podle takového titulu nařízení exekuce navrhl. K tomuto názoru se přiklonil i Ústavní soud, a to v rozhodnutí II. ÚS 2448/14 ze dne 16. prosince 2014.

Věřitel tak má v ruce rozhodnutí, které je formálně i materiálně nevykonatelné, a potřebuje tedy získat řádný exekuční titul. V tomto směru je důležité poznamenat, že v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu vydaný rozhodčí nález, k jehož vydání neměl rozhodce pravomoc, nezakládá překážku věci rozhodnuté.¹⁷ Exekuce z výše uvedených důvodů však může být zastavena po několika letech, a pak může dojít k problému s promlčením pohledávky vzhledem k době, která uplynula od původní splatnosti dluhu. Judikatura již vyřešila tuto otázku v případě, že věřitel vymáhal své pohledávky na základě neplatných rozhodčích doložek i po změně judikatury rozhodnutím Nejvyššího soudu 31 Cdo 1945/2010 ze dne 10. května 2011. Pokud i po tomto datu bylo vedeno rozhodčí a exekuční řízení na základě neplatné rozhodčí doložky, nelze se po zastavení exekučního řízení domoci pohledávky u obecného soudu, pokud dlužník vznese námitku promlčení.¹⁸ Pokud by však bylo rozhodčí řízení a exekuční řízení zahájeno před zmiňovanou změnou judikatury, nebyl by patrně s odkazem na ustanovení § 648 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, dlužník s námitkou promlčení úspěšný.

Závěr

Rozhodčí řízení představuje alternativní způsob řešení sporů využívaný zejména v obchodním styku. V České republice býval však oblíbený i v případě řešení spotřebitelských sporů. Uzavírané rozhodčí smlouvy a způsob

výběru rozhodců však byl často v rozporu s požadavkem na ochranu spotřebitele coby slabší smluvní strany.

Na tuto situaci reagovali zákonodárci zpřísněním právní úpravy u sporů mezi podnikateli a spotřebiteli, a nakonec i úplným zákazem řešení spotřebitelských sporů v rozhodčím řízení.

V případech exekucí vedených na základě rozhodčích nálezů, které byly vydány na základě neplatných rozhodčích doložek a smluv, pak vzniká zejména otázka náhrady nákladů exekuce a možnosti věřitele získat vykonatelný exekuční titul. V otázce nákladů exekuce soudy dospěly k závěru, že by tyto měl platit oprávněný. Pro rozhodčí nálezy vydané na základě neplatných rozhodčích doložek a rozhodčích smluv pak neplatí překážka věci rozhodnuté. Možnost případného promlčení původních pohledávek a řešení této situace však dosud nebyla zcela judikaturou vyřešena.

Seznam literatury

- BĚLOHLÁVEK, A. J. *Zákon o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů: komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2004, 679 s. ISBN 978-807-1796-299*
- LISSE, L. *Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů s komentářem. Praha: Linde, 2012, 919 s. ISBN 978-807-2018-741, s. 28*
- KLEIN, B., DOLEČEK, M. *Rozhodčí řízení. 1. vydání, Praha: ASPI, 2007, 254 s. Meritum. ISBN 978-807-3572-648*
- RABAN, P. *Alternativní řešení sporů, arbitráž a rozhodci v České a Slovenské republice a zahraničí. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2004, 745 s. Beckova edice právní instituty. ISBN 80-717-9873-8, s. 42*

¹⁷ Srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu 23 Cdo 4460/2014 ze dne 30. září 2015.

¹⁸ Srov. usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2524/16 ze dne 31. října 2016.

Z JUDIKATURY ÚSTAVNÍHO SOUDU

rubriku připravila
Mgr. Ing. Lucie Mikmeková
asistentka soudce Ústavního soudu

Rozhodování o nákladech řízení v souvislosti se záměnou účastníků

Usnesení sp. zn. I. ÚS 2658/16 ze dne 18. 10. 2016

*§ 89 exekučního řádu
§ 107a o. s. ř.*

Je nepřípustné, aby soudnímu exekutorovi bylo umožněno v podstatě „vybrat si“, po které osobě bude (s ohledem na její bonitu) požadovat náhradu nákladů řízení a po které nikoliv. Takovýto postup lze promítnout pouze při rozhodnutí o záměně účastníků dle ustanovení § 107a o. s. ř., a to pouze ve zcela výjimečných případech, kdy lze s jistotou prohlásit, že cílem návrhu na vydání rozhodnutí o záměně účastníků je zneužití procesní úpravy.

Zajištění movitých věcí. Odpovědnost soudního exekutora za nesprávný úřední postup

Usnesení sp. zn. II. ÚS 2902/14 ze dne 18. 10. 2016

*§ 66 odst. 1 exekučního řádu
§ 4 odst. 2, § 13 zákona č. 82/1998 Sb., v odpovědnosti za
škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím
nebo nesprávným úředním postupem*

K zahrnutí osobního motorového vozidla do soupisu movitých věcí v rámci exekuce došlo v daném případě v souladu se zákonem. Pokud soudní exekutor sepsaný osobní automobil následně zajistil a odvezl, nelze toto jednání označit za odporující zákonu, neboť dle § 66 odst. 1 exekučního řádu při provedení exekuce prodejem movitých věcí povinného exekutor vždy, i bez návrhu oprávněného, zajistí movité věci, které sepsal; zajištěné věci převezme do své úschovy nebo je uloží u vhodného schovatele. V soupisu předmětného osobního automobilu a jeho zajištění a odvezení nelze tedy spatřovat nesprávný úřední postup, a to i s přihlédnutím k tomu, že dobu ode dne provádění soupisu dne 26. 3. 2003 do dne vydání zajištěného osobního automobilu dne 14. 5. 2003 nelze považovat za dobu nepřiměřeně dlouhou.

Odměna exekutora

Usnesení sp. zn. IV. ÚS 1776/16 ze dne 13. 12. 2016
 § 87 exekučního řádu
 § 11 exekučního tarifu

Byť se jedná o poněkud specifický případ, kdy nedošlo k reálnému plnění, ale důvodem zastavení exekuce byla dohoda oprávněného s povinným o jiném uspokojení závazku povinného, Ústavní soud považuje závěry okresního soudu, podle nichž i v tomto konkrétním případě má exekutor nárok na odměnu za svou dosavadní činnost, jako v případě vymožení plnění a nikoliv pouze na sníženou odměnu ve výši 3 000 Kč jako v případě úplného zastavení exekuce, za ústavně konformní. Soudní exekutor svou odměnu přiměřeně snížil, když zohlednil dosud neuskutečněnou fázi provádění exekuce, o dvě pětiny, a odměnu pak dále snížil o další třetinu. Respektoval tak závěry nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 8/06.

Nezabavitelná část dávek důchodového zabezpečení u osoby ve výkonu trestu odnětí svobody

Nález sp. zn. IV. ÚS 1351/16 ze dne 6. 4. 2017
 § 278, § 299 o. s. ř.

Nařídil-li správce daně provedení daňové exekuce vůči stěžovateli příkazáním jiné peněžité pohledávky (představované pohledávkami stěžovatele za věznicí z titulu vedení účtu), měl v první řadě zkoumat, zda pohledávky stěžovatele nejsou představovány příjmy z dávek důchodového pojištění (popřípadě jinými příjmy, jejichž srážky je třeba podříditi režimu daňové exekuce srážkami ze mzdy). Neučinil-li tak, případně nepovažoval-li příjem z důchodového pojištění k okamžiku jeho připsání na účet stěžovatele nadále za tzv. jiný příjem v podobě důchodu, je třeba jeho postup hodnotit jako přepjatý formalismus nezohledňující smysl právní úpravy nezabavitelné částky dle ustanovení § 278 a § 299 odst. 1 o. s. ř., tak jak shledal Ústavní soud již ve svém nálezu sp. zn. IV. ÚS 121/16.

Skutečnost, že stěžovatel se nachází ve výkonu trestu odnětí svobody, nepředstavuje důvod, pro nějž by bylo možné „odhlédnout“ od úpravy obsažené v § 278 o. s. ř. Ostatně z osobní působnosti zákona o životním a existenčním minimu – na jehož základě se dle nařízení vlády č. 595/2006 Sb. stanoví nezabavitelná částka dle § 278 o. s. ř. – osoby ve výkonu trestu odnětí svobody nejsou nijak vyloučeny [a contrario srov. ustanovení § 3 odst. 1 písm. f) zákona č. 111/2006, o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů].

K rozhodování o nákladech řízení v řízení o soudním prodeji zástavy

Nález sp. zn. III. ÚS 68/16 ze dne 10. 5. 2017

§ 271, § 200y o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2013
 § 353a a násl. zák. č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních

Postup obecných soudů, které stěžovateli jako zástavnímu dlužníkovi uložily povinnost uhradit zástavnímu věřiteli náklady řízení, je v rozporu s nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 28/14 a sp. zn. II. ÚS 114/06, jejichž „nosné“ důvody jsou podle čl. 89 odst. 2 Ústavy závazné. V nálezu sp. zn. II. ÚS 114/06 Ústavní soud konstatoval, že je porušením práva na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 Listiny) a principu rovnosti účastníků řízení (čl. 37 odst. 3 Listiny), je-li v řízení o soudním prodeji zástavy (§ 200y až 200za o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2013) současně s vyhovujícím výrokem o nařízení prodeje zástavy rozhodnuto i o nákladech řízení. V souladu s požadavkem spravedlnosti naopak je, aby o nákladech řízení bylo v takovém případě rozhodnuto až v rámci vykonávacího řízení, tedy poté, co bude postaveno najisto, zda bylo v řízení o soudním prodeji zástavy rozhodnuto po právu.

Je třeba vycházet z toho, že řízení o soudním prodeji zástavy je řízením zvláštním. Byť v tomto případě by označení řízení o soudním prodeji zástavy, jako řízení nesporného, nebylo přesné, nelze podobně jako u ostatních řízení zařazených do části třetí občanského soudního řádu náklady řízení poměřovat podle úspěchu ve věci. Vzhledem k tomu, že zástavní dlužník zde nemá v podstatě žádnou možnost obrany, nelze v této fázi řízení, přestože je žalobě vyhověno a soudní prodej zástavy nařízen, uvažovat o tom, že žalobce byl v řízení plně úspěšný a neúspěšný žalovaný má povinnost k náhradě nákladů. Řízení o soudním prodeji zástavy není totiž řízením zcela samostatným. Zatímco v této první fázi jde pouze o opatření exekučního titulu pro zástavního věřitele, až teprve ve druhé fázi – v navazujícím vykonávacím řízení – se soud může zabývat námitkami zástavního dlužníka vůči pohledávce zajištěné zástavním právem, takže teprve po skončení vykonávacího řízení lze rozhodnout podle pravidel úspěchu či neúspěchu ve věci o celkových nákladech řízení, včetně nákladů řízení o soudním prodeji zástavy. Je-li výkon rozhodnutí, na základě vykonatelného usnesení o soudním prodeji zástavy, nařízen a proveden, přizná soud úspěšnému oprávněnému jak náklady vykonávacího řízení, tak i náklady předchozího řízení o soudním prodeji zástavy. Vzhledem k tomu, že náklady vzniklé v řízení o soudním prodeji zástavy tvoří příslušenství pohledávky (§ 121 odst. 3 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, platného do 31. 12. 2013), na něž se vztahuje i zástavní právo, sdílí tyto náklady osud pohledávky. Při zastavení výkonu rozhodnutí prodejem zástavy, k němuž může dojít, uplatní-li stěžovatel námitku,

že zástavní právo zaniklo (§ 268 odst. 3 o. s. ř.), se naopak k jejich ochraně uplatní režim zakotvený v § 271 o. s. ř., neboť tyto náklady lze zařadit mezi náklady, které vznikly prováděním výkonu rozhodnutí. Zde potom bude soud zkoumat, z jakého důvodu k zastavení výkonu rozhodnutí došlo, tedy bude posuzovat, zda se oprávněný nepodpusil před nařízením výkonu rozhodnutí nebo při jeho provádění procesního zavinění.

Neplatnost rozhodčích doložek. Náklady řízení v případě zastavení exekuce

Nález sp. zn. I. ÚS 1274/16 ze dne 27. 6. 2017

§ 89 exekučního řádu

Rozhodným okamžikem pro dovození sjednoceného přístupu rozhodovací praxe k neplatnosti rozhodčích doložek je okamžik vydání usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 1945/2010 ze dne 11. 5. 2011. Pozdější usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 958/2012 ze dne 10. 7. 2013 pouze rozvádí dopady dřívějších závěrů na exekuční řízení. To však nic nemění na závěru, že oprávněná a obecné soudy si musely od 11. 5. 2011 (tedy ještě před vydáním exekučního titulu dne 19. 8. 2011 a před pověřením soudního exekutora vedením exekuce, k čemuž došlo dne 20. 3. 2012) být vědomy skutečnosti, že rozhodčí doložky (ve smyslu doložky v nyní posuzované věci) jsou neplatné, a proto nikdy nemohou založit pravomoc rozhodce k vydání exekučního titulu ve smyslu § 274 odst. 1 o. s. ř. a § 40 odst. 1 exekučního řádu. Lze tedy konstatovat, že byť se krajský soud při posouzení otázky, zda lze oprávněně přičítat k tíži podání návrhu na nařízení exekuce, opíral o okamžik, kdy bylo vydáno rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 958/2012, které na nyní projednávanou věc dopadá, jsou jeho závěry v příkrém nesouladu s dalšími zjištěními, neboť krajský soud nezohlednil dřívější rozhodovací praxi

Nejvyššího soudu, z níž lze sjednocení přístupu k neplatnosti rozhodčích doložek a tím i k nedostatku pravomoci rozhodce vydávajícího exekuční titul jednoznačně dovodit.

Rozhodování o nákladech exekuce v souvislosti se změnou soudního exekutora

Usnesení sp. zn. III. ÚS 3443/16 ze dne 4. 7. 2017

§ 15 odst. 5, § 44b exekučního řádu

Ústavní soud neshledal prostor – v rámci ústavněprávního přezkumu – k revizi právního závěru (vyplývajícího z usnesení Krajského soudu v Praze sp. zn. 17 Co 379/2015 ze dne 24. 4. 2015, publikovaného ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod č. 3/2016), že náklady exekuce vzniklé v souvislosti se změnou soudního exekutora, které hradí oprávněný podle § 44b odst. 5 exekučního řádu, v rozhodném znění, jsou jen skutečně vynaložené náklady exekutora související se samotným provedením změny soudního exekutora, nikoli odměna exekutora ani paušální náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 1 exekučního tarifu.

Dovolává-li se přitom stěžovatel té části dispozice § 44b exekučního řádu, dle které má nárok na odměnu ve výši, jež by mu byla přiznána v případě zastavení exekuce, postačí připomenout, že v případě, kdy je exekuce zastavována ve stadiu, kdy soudní exekutor (dosud) žádnou finanční částku nevymohl, je základem pro určení jeho odměny částka nulová, přičemž je rovněž namístě vyčíslit náhradu hotových výdajů nikoliv paušální částkou, ale pouze na základě prokazatelných výdajů, které soudnímu exekutorovi skutečně vznikly [srov. nález sp. zn. I. ÚS 2930/09 ze dne 21. 1. 2010 (N 13/56 SbNU 125)].

JUDIKATURA V EXEKUČNÍCH VĚCECH

Mgr. David Hozman

exekutorský kandidát
soudní exekutorky JUDr. Jany Tvrdkové
Exekutorský úřad Praha 4

Přechod uvolněného exekutorského úřadu

usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 614/2017 ze dne 11. 4. 2017

k ustanovení § 15 odst. 5 exekučního řádu

Nevypořádané vztahy mezi stávajícím soudním exekutorem a soudním exekutorem, jehož výkon exekutorského úřadu zanikl, nelze přičítat k tíži účastníkům rozvrhu. V rozvrhu se nelze zabývat tím, zda bývalý soudní exekutor či jeho zástupce porušili některou z povinností stanovenou v ustanovení § 15 odst. 5 exekučního řádu. Tuto otázku, stejně jako další nároky nově jmenovaného soudního exekutora, je třeba řešit v samostatném (nalézacím) řízení.

V rozvrhovém usnesení není možné bývalému soudnímu exekutorovi ukládat žádné povinnosti a tím na něho přenášet odpovědnost stávajícího soudního exekutora za rozdělení rozvrhové podstaty (vytvářet z něho nové „platební místo“). Bývalý soudní exekutor (ani jeho zástupce) zásadně není účastníkem rozvrhového řízení (ustanovení § 336f občanského soudního řádu), nevystupuje-li současně z jiného právního důvodu jako věřitel povinného.

Podmínky řízení

usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 1054/2017 ze dne 4. 4. 2017

k ustanovení § 83 odst. 1 a 104 občanského soudního řádu

Dříve zahájené řízení o soudním výkonu rozhodnutí nevytváří ve vztahu k později zahájené exekuci překážku věci zahájené. Tato překážka je dána jen do té míry, že soudní exekutor nemůže vést exekuci tímž způsobem, jakým již probíhá soudní výkon rozhodnutí.

Společné jmění manželů

usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2892/2014 ze dne 28. 4. 2016

*k ustanovení § 42 exekučního řádu
a § 262a občanského soudního řádu*

Je-li výkonem rozhodnutí postižen majetek ve společném jmění manželů nebo majetek manžela povinného, stává se účastníkem řízení ohledně takového majetku manžel povinného. To platí i v případě, že lze [ve smyslu ustanovení § 42 exekučního řádu a § 262a občanského soudního řádu a obdobně § 150 odst. 2 (starého) občanského zákoníku] postihnout majetek, který v době provádění exekuce (výkonu rozhodnutí) je již ve výlučném vlastnictví manžela povinného.

Smrtí povinného se (vlastnická) povaha takového majetku postiženého exekucí (výkonem rozhodnutí) nemění. Nemění se nic ani na účastenství manžela (bývalého manžela) povinného, jehož majetek je fakticky exekucí (výkonem rozhodnutí) postižen, ani na účastenství oprávněného a případných dalších povinných.

Vzhledem k tomu, že v části exekuce, jež se provádí prodejem nemovitých věcí povinného, je okruh účastníků definován samostatně, nic nebrání v pokračování v té části exekuce (výkonu rozhodnutí), jež postihuje majetek, jenž byl před smrtí povinného ve společném jmění manželů. Tomu nebrání ani skutečnost, že řízení je ve vztahu k povinnému zastaveno.

Z pohledu exekučního řízení (řízení o výkon rozhodnutí) lze totiž exekučním titulem přiznanou pohledávku (jde-li o peněžité plnění) uspokojit i z jiného majetku než výlučně majetku povinného (z majetku ve společném jmění povinného a jeho manžela nebo – za okolností shora popsaných – i z majetku manžela povinného). Smrt povinného, který nezanechal žádný majetek, neznamená, že by se něco měnilo na tom, že pohledávka za ním může být exekučně uspokojena i z majetku podléhajícího režimu § 42 exekučního řádu a § 262a občanského

soudního řádu, případně za použití § 150 odst. 2 (starého) občanského zákoníku.

rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 4714/2016 ze dne 4. 4. 2017

*k ustanovení § 42 exekučního řádu
a ustanovení § 150 odst. 2 (starého) občanského zákoníku*

Právo věřitele na uspokojení pohledávky z v době zahájení vykonávacího řízení již výlučného majetku manžela povinného s poukazem na ustanovení § 150 odst. 2 občanského zákoníku je dáno, jestliže k zúžení (ke zrušení) společného jmění manželů a k jeho vypořádání došlo až poté, co vznikla pohledávka oprávněného, a je tak (i s ohledem na další okolnosti případu) odůvodněn závěr, že zúžení (zrušení) společného jmění a jeho vypořádání zcela nebo zčásti má za následek, že věřiteli bude zmařena nebo ztížena možnost vymoci jeho pohledávku¹.

Vznikem pohledávky je třeba rozumět samotný vznik závazku (například povinnosti vrátit půjčku na základě smlouvy o půjčce), nikoliv to, kdy má být závazek splněn. Závazek je založen bez ohledu na svoji splatnost a na to, kdy nastane právní moc exekučního titulu, kterým dlužníku byla uložena povinnost k jeho zaplacení.

Důvodem pro úplné nebo částečné zastavení exekuce není, že výtěžek z postiženého majetku poslouží k uspokojení dluhu povinného vůči někomu jinému než vůči oprávněnému. Naopak z ustanovení § 337c občanského soudního řádu (jenž upravuje skupiny pohledávek, jež se uspokojují z výtěžku prodeje nemovitosti, a pořadí jejich uspokojení) je naopak nepochybné, že taková okolnost není důvodem pro zastavení exekuce, ale má význam jen pro účely vydání rozvrhového usnesení.

¹ Odůvodnění napadeného rozsudku Krajského soudu v Brně, pobočky ve Zlíně, č. j. 58 Co 46/2016-211 ze dne 9. 5. 2016 uvádí, že ustanovení § 150 odst. 2 občanského zákoníku váže bezúčinnost dohody o vypořádání společného jmění (kterou žalovaný v řízení namítl) k jediné podmínce, kterou je objektivní dotčení práv věřitelů.

usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 5588/2016 ze dne 25. 4. 2017

k ustanovení § 42 a 55 odst. 1 exekučního řádu

Jakkoli účinky přeměny blankosměnky v (úplnou) směnku nastaly zpětně k datu podpisu blankosměnky výstavcem a závazek povinného (manžela žalobkyně) tak vznikl okamžikem, kdy se na blankosměnku podepsal jako směnečný rukojmí, pro rozhodnutí o vylučovací žalobě je (v dané věci) podstatný nejen okamžik vzniku vymáhané (směnečné) pohledávky, nýbrž i skutečnost, že blankosměnka případně zajišťovala budoucí pohledávku.

Měla-li totiž podle vůle (budoucího) remitenta a (budoucích) směnečných dlužníků blankosměnka sloužit k zajištění pohledávky, která v době vystavení blankosměnky dosud neexistovala, je pro posouzení, zda jsou v poměrech dané věci splněny předpoklady pro vyhovění žalobě o vyloučení věci z exekuce (tj. zda „vymáhaná“ pohledávka vznikla v době po zúžení společného jmění manželů a věřiteli byl znám obsah smlouvy o vypořádání zúženého společného jmění manželů) významné i to, zda a kdy vznikla blankosměnkou zajištěná pohledávka.

rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 4455/2016 ze dne 25. 4. 2017

k ustanovení § 267 občanského soudního řádu

K uspokojení pohledávky, která vznikla věřiteli vůči jednomu z bývalých manželů až po rozvodu manželství, nelze použít majetek nacházející se v bezpodílovém spoluvlastnictví bývalých manželů nebo ve společném jmění bývalých manželů bez zřetele k tomu, že taková pohledávka vznikla sice po rozvodu, ale ještě předtím, než bylo rozvodem zaniklé majetkové společenství manželů vypořádáno.

Výrok rozsudku nemůže vázat účinky svého rozhodnutí na výsledek řízení o vypořádání zaniklého společného jmění žalobce a jeho bývalé manželky – povinné. Identifikace vlastnického práva žalobce k věcem, jež jsou předmětem žaloby o vyloučení věci z exekuce, je totiž primárně závislá na výsledku sporu o vypořádání společného jmění manželů.

Generální inhibitorium

rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 4109/2016 ze dne 5. 4. 2017

k ustanovení § 44a odst. 1 exekučního řádu

V exekučním řízení se uplatňuje institut tzv. generálního inhibitoria, který spočívá v zákazu směřujícím vůči povinnému nakládat s (veškerým) svým majetkem; účinnost zákazu je vázána na okamžik, kdy se povinný dozví, respektive má objektivní možnost dozvědět se, o zahájení exekučního řízení – do dne 31. 12. 2012 bylo takovým okamžikem doručení usnesení o nařízení exekuce, ode dne 1. 1. 2013 pak doručení vyrozumění o zahájení exekuce.

Změny, které přináší procesní právo nové, mohou působit výlučně ode dne nabytí účinností nového zákona, a to i pro řízení, jež byla zahájena před jeho účinností. Účinky procesních úkonů účastníků i soudu, které s nimi spojovala či nespojovala dřívější procesní úprava, však zůstávají zachovány.

Účinky usnesení o nařízení exekuce vydaného a doručeného povinnému před 1. 11. 2009, spočívající v zákazu uloženém povinnému nakládat se svým majetkem, jehož porušení má za následek absolutní neplatnost takového právního úkonu, zůstávají zachovány i po účinnosti zákona č. 286/2011 Sb.; právní úkon, jímž povinný po dni 31. 10. 2009 převedl na třetí osobu nemovité věci, přičemž povinnost zdržet se nakládání s nimi pod sankcí absolutní neplatnosti mu vznikla před účinností zákona č. 286/2011 Sb., je proto absolutně neplatný.

Srážky ze mzdy

rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 853/2016 ze dne 1. 12. 2016

k ustanovení § 278 občanského soudního řádu

Odstupné poskytované při skončení pracovního poměru podle ustanovení § 67 odst. 1 věty první zákoníku práce představuje jednorázový peněžitý příspěvek, který má

zaměstnanci pomoci překlenout často složitou sociální situaci, v níž se ocitl proto, že bez své viny (z organizačních důvodů na straně zaměstnavatele) ztratil dosavadní práci.

Tím, že se odstupné poskytuje jako – v závislosti na době trvání pracovního poměru zaměstnance u zaměstnavatele – (nejméně) jednonásobek až trojnásobek průměrného výdělku, zákon sleduje, aby se zaměstnanci dostaly takové peněžní prostředky, jaké by jinak obdržel, kdyby pracovní poměr ještě po dobu alespoň jednoho až tří měsíců pokračoval. Odstupné má tímto způsobem kompenzovat nepříznivý důsledek organizačních změn a poskytnout mu ke zmírnění těchto důsledků odpovídající zabezpečení formou jednorázového peněžitého příspěvku.

Protože po dobu určenou podle počtu násobků průměrného výdělku, ze kterých byla odvozena minimální výše odstupného, odstupné takovému zaměstnanci nahrazuje odměnu za práci a protože při provádění výkonu rozhodnutí srážkami z tohoto jeho příjmu musí být po celou uvedenou dobu zajištěna nezbytná výživa zaměstnance a osob, vůči nimž má vyživovací povinnost, je třeba k jednorázově poskytnutému odstupnému přistupovat jako k výplatě příjmu za několik měsíců poskytnutého najednou (předem) a srážky – obdobně jako při výplatě dlužné mzdy za několik měsíců najednou (ustanovení § 286 občanského soudního řádu) – vypočítat za každý měsíc období určeného podle počtu násobků průměrného výdělku, ze kterých byla odvozena minimální výše odstupného, zvláště. Znamená to, že základní nepostižitelná částka stanovená podle ustanovení § 278 občanského soudního řádu se od odstupného neodečte jen jednou, ale tolikrát, kolik násobků průměrného výdělku odstupné poskytnuté zaměstnanci představuje.

Prodej nemovitých věcí

usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 20 Cdo 1616/2017 ze dne 2. 5. 2017

k ustanovení § 336i odst. 2 občanského soudního řádu

Ustanovení § 336i odst. 2 občanského soudního řádu normuje, že výše jistiny (včetně případných pohledávek

dalších věřitelů) se posuzuje až k okamžiku zahájení dražebního jednání.

Obecně platí, že soud rozhoduje podle stavu věci, který je dán v době vydání rozhodnutí. Nicméně zákon z tohoto pravidla ustavuje výjimky, jež jsou dány specifickou situací nebo povahou rozhodnutí, jež má být vydáno. Tak je tomu nejen v případě, že soud ukládá povinnost k plnění dávek, ale i v případě, že má být rozhodnuto o částečném zastavení exekuce prodejem nemovité věci proto, že jistina, která má být z prodeje uhrazena, nepřesahuje 30 000 Kč.

K částečnému zastavení exekuce prodejem nemovité věci, v níž má povinný trvalé bydliště, tak může dojít až v případě, že by z dražby byly uspokojeny jen pohledávky, jejichž úhrnná jistina nepřesahuje 30 000 Kč, protože takový postup by byl ve zjevném nepoměru mezi mírou užítku oprávněného (dalších přihlášených věřitelů) a újmou, k níž by došlo na právech povinného.

usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 3688/2016 ze dne 9. 5. 2017

k ustanovení § 336k, 336l a 337h občanského soudního řádu

I.

Ve stadiu dražby, zakončeném vydáním usnesení o příklepu, je účastníkem řízení kromě oprávněného a povinného i vydražitel (ustanovení § 336k odst. 1 občanského soudního řádu).

Nad rámec vymezení účastenství v řízení o výkon rozhodnutí dle ustanovení § 255 odst. 1 a 2 občanského soudního řádu nelze než též vycházet z obecných zásad, na kterých spočívá účastenství v řízení, totiž že účastníkem řízení je ten, o jehož právech a povinnostech má být v řízení jednáno, s tím, že „řízením“ se rozumí pouze úsek, do něhož je určitá osoba objektivně – a procesně relevantně – způsobilá zasáhnout. Splnění podmínky, aby se o právech a povinnostech určitého subjektu jednalo, je pak vyjádřeno tím, že mu právní úprava procesního práva výslovně přiznává, popřípadě mu ukládá procesní povinnosti.

Tím, že usnesení o příklepu nenabýlo právní moci a vydražitel nejvyšší podání již uhradil před podáním návrhu povinného na zastavení exekuce prodejem nemovitých věcí, je vydražitel účastníkem řízení o částečné zastavení exekuce vedené prodejem nemovitých věcí, když toto řízení se vklínilo do fáze řízení o vlastní dražbě, z jehož průběhu již vydražitel pro sebe dovozuje věcně právní účinky, tj. nárok na držbu vydražené věci ve smyslu ustanovení § 336l odst. 1 občanského soudního řádu.

II.

Znění ustanovení § 337h odst. 3 věty první občanského soudního řádu vyjadřuje zvláštní postavení usnesení o příklepu ve vykonávacím (exekučním) řízení, které je představováno nejen jeho závažností, ale i zájmem na stabilitě poměrů, jež jsou jím založeny. Toto je ještě výrazněji vyjádřeno (a to nikoliv nově, nýbrž dlouhodobě) v ustanovení § 336k občanského soudního řádu, které umožňuje podat účinně odvolání proti usnesení o příklepu pouze ze zde vymezených důvodů a současně nedává odvolacímu soudu možnost toto usnesení zrušit.

Ustanovení § 337h odst. 3 věty první občanského soudního řádu tak netvoří překážku posouzení existence případných okolností, pro které by výkon rozhodnutí měl být zastaven, ale brání pouze tomu, aby se tak dělo v dílčím řízení o zastavení výkonu rozhodnutí a ponechává prostor na jejich posouzení výlučně řízení o odvolání proti usnesení o příklepu.

III.

Podání návrhu na zastavení exekuce není vždy důvodem k odročení dražebního jednání; k jeho odročení je však třeba přistoupit vždy, jestliže je pravděpodobné, že návrhu soud vyhoví. Jestliže tedy před dražebním jednáním je podán návrh na zastavení exekuce, který soud vyhodnotí jako zjevně nedůvodný a přistoupí k dražbě, pak obrana povinného spočívá v podání odvolání proti usnesení o příklepu s námitkou, že za situace, kdy soud dražil přes důvodně podaný návrh na zastavení výkonu rozhodnutí, byl příklep udělen proto, že při dražebním jednání došlo k porušení zákona.

Odvolací soud by pak za této situace neměl požadovat, aby bylo nejprve rozhodnuto o dříve podaném návrhu na

zastavení výkonu rozhodnutí, nýbrž v rámci přezkumu usnesení o příklepu posoudit dříve podaný návrh na zastavení a v případě závěru o jeho důvodnosti změnit napadené usnesení tak, že se příklep neuděluje.

Obdobně může být postupováno i v případě, kdy sice návrh na zastavení výkonu rozhodnutí byl podán i po vydání rozhodnutí o příklepu, důvody pro zastavení však zde byly již v době dražebního jednání (a soud o nich věděl či alespoň vědět měl). Po právní moci usnesení o tom, že se příklep neuděluje, může být již rozhodnuto o zastavení výkonu rozhodnutí, aniž by se tak již dělo v rozporu s ustanovením § 337h odst. 3 věty první občanského soudního řádu.

Nepeněžitě plnění

usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 2907/2016 ze dne 5. 4. 2017

k ustanovení § 351a občanského soudního řádu

Dojde-li k tomu, že osoba, které exekuční titul ukládá povinnost jinou než zaplacení peněžitě částky, tuto povinnost nejprve dobrovolně či nuceně (následkem výkonu rozhodnutí nebo exekuce) splní, avšak následným protiprávním jednáním způsobí změnu exekučním titulem nastoleného stavu, lze provést exekuci k obnovení předešlého stavu v souladu s ustanovením § 73 exekučního řádu za přiměřeného použití ustanovení § 351a občanského soudního řádu, tedy k (opětovnému) vymožení oné exekučním titulem stanovené povinnosti k nepeněžitě plnění či její části, přičemž pro každý jednotlivý případ takovéto změny stavu předpokládaného exekučním titulem je nezbytné nové soudní pověření soudního exekutora k provedení exekuce.

STANOVISKA

rubriku připravila
**Právní a legislativní komise
 Exekutorské komory ČR**

Za účelem sjednocení postupu soudních exekutorů a jejich zaměstnanců při pořizování zvukově obrazových záznamů o průběhu prohlídky bytu a jiných místností dle § 325b odst. 3 OSŘ připomíná Právní a legislativní komise Exekutorské komory ČR své doporučující stanovisko přijaté dne 6. 10. 2015.

Doporučení Právní a legislativní komise Exekutorské komory ČR k pořizování zvukově obrazového záznamu dle § 325b odst. 3 OSŘ

Právní a legislativní komise Exekutorské komory ČR na základě usnesení ze dne 6. 10. 2015 přijala následující doporučení týkající se pořizování zvukově obrazového záznamu o průběhu prohlídky bytu a jiných místností dle § 325b odst. 3 OSŘ:

- a) Exekutorská komora ČR v zájmu právní ochrany soudního exekutora doporučuje pořizovat záznam od okamžiku, kdy začne provádět místní šetření o pobytu povinného. Tento postup může exekutorovi poskytnout dostatek důkazů o jeho oprávněném vstupu do místa, v němž je prohlídka prováděna (například tím, že jsou prokazatelně zadokumentována tvrzení poštovní doručovatelky, sousedů a dalších osob o pobytu povinného).
- b) Doporučujeme pořizovat i záznam o jednání s povinným před započítím samotné prohlídky bytu, včetně doručování i poučování povinného a dalších osob.
- c) I při krátkodobém přerušení prohlídky doporučujeme pokračovat v pořizování záznamu, vyjma situace, kdy vykonavatel prokazatelně opustil místo úkonu.
- d) Je nutné nahrávat dění i poté, co vykonavatelé provedou prohlídku obydlí a kdy například již pouze sepisují věci, které při prohlídce našli, odnášejí věci, které zajistili, nebo jednají s povinným o částečné či úplné úhradě dluhu, neboť i to je součástí úkonu, kterou je třeba zachytit.
- e) Povinnost pořizovat záznam byla zákonodárcem zavedena především se záměrem doložit před orgány dohledu, případně před orgány činnými v trestním řízení, oprávněnost volby místa soupisu movitých věcí a oprávněnost postupu při soupisu. Z toho důvodu doporučujeme neomezovat pořizování záznamu jen na samotnou místnost povinného, ale i na okolí místnosti, tj. zaznamenat kontext provádění úkonu (záznam společné chodby, vstupní branky do zahrady domu, sdělení sousedů o pobytu povinného aj.).
- f) Není vyžadováno, aby byl zvukově obrazový záznam přímou součástí spisu.

NOVELA ZÁKONA O ADVOKACII

JUDr. Daniela Kovářová

advokátka, vysokoškolská pedagožka,
předsedkyně redakční rady časopisu Rodinné listy

V horkých prázdninových dnech přijal parlament dlouho očekávanou novelu zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, jejíž podstatná část nabyla účinnosti 1. 9. 2017. Novela byla uveřejněna ve Sbírce zákonů pod č. 257/2017. Obsahovala 44 novelizačních bodů a změnu tří dalších právních norem. Pojdme se nyní na jednotlivé novinky podívat.

Původní znění novely zpracovala Česká advokátní komora, jež se pokoušela přesvědčit ministra spravedlnosti, aby ji parlamentu předložil jako vládní návrh. Protože se tato cesta ukázala jako neúčinná, předložila návrh novely zákona o advokacii v březnu 2017 skupina poslanců. Navzdory skutečnosti, že k návrhu poskytla vláda souhlasné stanovisko, doznal materiál v průběhu sněmovního projednávání řady oprav a změn, které poněkud pozměnily její původní úmysl. Senátem pak zákon prošel bez připomínek a ihned poté jej v prvních srpnových dnech podepsal prezident.

Obsah novely lze rozdělit do několika částí: v první jsou drobné technické a formulační změny, zpřesnění, popřípadě ustanovení, jež dosud byla součástí stavovského předpisu. Druhou skupinu změn tvoří problematika advokátního koncipienta a jeho školitele. Třetí se týká kárného řízení a zavedení dvou nových kárných opatření. Čtvrtá změna postihuje nedovolené poskytování právních služeb, tzv. viklářství, a zavádí novou skutkovou podstatu přestupku. Konečně pátou změnou je úprava bezplatné právní pomoci. Tato jediná část nabývá účinnosti později – až 1. 7. 2018. Ostatní části novely nenechávají advokátům a České advokátní komoře (dále také Komoře) žádnou legisvakanci k přípravě na aplikaci změn, což je nešvar, s nímž se česká legislativa v poslední době bez pochopitelných důvodů potýká stále častěji.

Koncipient a jeho školitel

Vzájemnému vztahu advokátního koncipienta a jeho školitele byla v průběhu legislativního procesu věnována značná pozornost. Její prapříčinou je klesající kvalita advokátního dorostu a jejich stále horší výsledky u advokátních zkoušek. Tomuto stavu příliš nepomohl liberální systém, v němž čerstvý advokát ihned po advokátní zkoušce a bez zkušeností či praxe mohl zaměstnat neomezený počet advokátních koncipientů (v jednom případě dokonce několik desítek). Pokusy omezit tento stav ovšem v debatách s poslanci narážely na představu

o svobodném výkonu profese a svobodných zákonitostech trhu. Kompromisem byl proto stav, který zobrazuje výsledný text zákona. S účinností od 1. 9. 2017 se školitelem advokátního koncipienta (a tedy obvykle i jeho zaměstnavatelem) může stát advokát nejdříve po roce praxe v advokacii. Ani takto krátká doba přirozeně není dobou dostačující pro odpovědné vedení koncipienta, nicméně advokacie se v tomto případě musí smířit s maximem možného a liberálním pohledem zákonodárců. Ke všemu nutno ještě dodat, že zákon stanoví možnost zkrátit roční lhůtu v odůvodněných případech, o nichž rozhoduje představenstvo. Vzhledem k tomu, že stávající představenstvo původně navrhovalo minimálně pětiletou praxi, dá se předpokládat, že ke zkrácení roční doby výkonu advokacie v budoucnu přistoupí skutečně jen zcela výjimečně.

Nové ustanovení § 38 odst. 2 dále omezuje maximální počet advokátních koncipientů u jednoho školitele na pět. Tento počet se zdá být rozumný, koneckonců každý, kdo někdy školil začínající kolegy, pochopí, že vedle výcviku pěti koncipientů nelze stihnout takřka žádnou další činnost. Citované ustanovení také zmocňuje Komoru k vydání zvláštního stavovského předpisu, který upraví práva a povinnosti školitele a advokátního koncipienta při výkonu právní praxe. Uvidíme, jak rychle představenstvo ČAK nový stavovský předpis stihne vydat. Zcela jistě mu totiž bude předcházet podrobná diskuse o cílech a omezeních. Zatím vzájemné vztahy upravuje etický kodex. Pro úplnost dodejme, že novela výslovně uvádí skutečnosti, které by bylo možno dovodit výkladem: u samostatného advokáta je školitelem koncipienta advokát, ve sdružení či v advokátní společnosti vykonává funkci školitele pověřený advokát, o čemž jsou advokát i společnost povinni vyrozumět Komoru. Aparát povede evidenci školitelů, což je nová agenda, kterou se dosud Komora nezabývala.

V souvislosti s novelou zákona o advokacii se mezi advokátními koncipienty hojně diskutoval připravovaný nový systém advokátních zkoušek. O zkouškách samotných se novela nezmiňuje, protože tuto oblast upravuje prováděcí předpis (advokátní zkušební řád, dnes vyhláška č. 197/1996 Sb., v platném znění), který vydává ministr spravedlnosti. Návrh novely zkušebního řádu již před několika lety taktéž připravilo vedení ČAK, dosud však čeká na reakci vedení ministerstva. Po volbách (sněmovních i advokátních) bude zajisté třeba diskuse znovu otevřít. K problematice advokátních koncipientů nutno ještě doplnit přechodné ustanovení novely, podle něhož se

právní poměry advokátních koncipientů zapsaných do seznamu koncipientů přede dnem nabytí účinnosti novely (tedy do 31. 8. 2017) řídí dosavadními předpisy. Školitelé s větším počtem koncipientů či s kratší praxí a jejich učedníci se tedy nemusejí dopadu novely nijak obávat. Nová právní úprava totiž dopadne až na nové koncipienty.

Neoprávněné poskytování advokátních služeb

Otázka vinklaření je velmi citlivou zejména v oblastech s nižšími cenami za právní služby nebo velkou koncentrací advokátů. V posledních letech za tichého přihlížení státu začala řada neziskových organizací poskytovat právní služby, kterážto praxe byla předmětem kritiky vedení advokacie i advokátů, na něž dopadaly nepříznivé důsledky těchto aktivit. Podobně škodlivé je leckdy jednání jednotlivců, kteří – ač stojí mimo kárnou pravomoc Komory a mnohdy bez odpovídajícího vzdělání a pojištění – opakovaně poskytují právní rady a za úplatu zastupují v netrestních věcech. Novela zákona o advokacii proto zavedla v novém ustanovení § 52d skutkovou podstatu přestupku opakovaného poskytování právních služeb za úplatu, sankcionovanou pokutou do tří milionů korun, či neoprávněného používání označení advokát se sankcí do výše 200 000 korun. Vedle pokuty lze za vinklaření uložit také zákaz činnosti do jednoho roku. Přestupky spáchané podle zákona o advokacii bude projednávat a pokuty ukládat Ministerstvo spravedlnosti.

Otázka účinnosti nového ustanovení je poměrně diskutabilní. Hrozba sankce za jednoznačně protiprávní chování je bezesporu v pořádku a nová právní úprava konečně zaplnila mezeru vzniklou jednáním pod hranicí trestnosti neoprávněného podnikání ve smyslu § 251 trestního zákoníku. Teprve praxe a aplikace nové normy přinese praktické zkušenosti, z nichž bude zřejmé, jakým způsobem a s jakou razancí bude Ministerstvo spravedlnosti proti pachatelům nového přestupku postupovat.

Zpřísnění kárného řízení

Kárná pravomoc nad advokáty je kompetencí, jíž Komora vykonává v rámci své samosprávné činnosti s velkou razancí a odpovědností. Změny, které novela zákona o advokacii přinesla do kárného řízení, tak mají za úkol posílit funkčnost a efektivitu kárného řízení jako nástroje kontroly kvalitního výkonu advokacie. Vedle klasického kárného řízení disponuje řadou oprávnění také

kontrolní rada, jejíž členové provádějí průběžně řadu kontrol advokátů a jejich činnosti. V posledním období se kontroly zaměřují zejména na dvě oblasti výkonu advokacie: úschovu majetku a prohlášení o pravosti podpisu.

Úschova a správa majetku klienta je klasickou součástí advokacie a většina advokátů ji ve své právní praxi klientům nabízí. Od roku 2004 je úschova finančních prostředků klienta upravena také zvláštním stavovským předpisem doplněným elektronickou evidencí úschov, kterou vede Komora. Čas od času se však vyskytne advokát, jenž zásadním způsobem poruší povinnost řádné správy, výkonu advokacie i zmíněného stavovského předpisu. Novela zákona proto na návrh představenstva zavádí nové kárné opatření – dočasný zákaz výkonu činnosti podle § 56a (úschova peněz či majetku) na dobu od šesti měsíců do tří let, pokud se advokát dopustil kárného provinění při výkonu této činnosti [viz § 32 odst. 3 písm. g) zákona o advokacii]. Tuto sankci může kárný senát kárné komise ČAK uložit samostatně nebo spolu s jinou sankcí (například vedle pokuty).

Zatím nevyjasněná zůstává otázka výkonu této sankce a zejména její kontroly. Na praktické zkušenosti si teprve budeme muset počkat.

Druhou kontrolovanou oblastí je aktivita spojená s knihou o prohlášení o pravosti podpisu (lidově označovaná jako ověřování podpisu). Advokáti na listinách, které sami sepsali, ověřovali podpisy vždy, nicméně od roku 2004 jim zákon (§ 25a) umožnil nahradit úřední ověření podpisu vyžadované zvláštními právními předpisy svým prohlášením se stejnými účinky, pokud advokát listinu sám sepsal nebo ji jednajícím osobou před advokátem vlastnoručně podepsala. Ověřovací knihy a práce s nimi je mezi advokáty činností značně oblíbenou a obvykle používanou. Stavovský předpis, který podrobně ověřování podpisů a práci s ověřovací knihou upravuje, je značně podrobný a kontrolní orgány Komory se při své průběžné činnosti této oblasti setkávají nejen s drobnými porušeními přesně stanoveného postupu a chronologie, ale výjimečně též s flagrantním porušením všech principů a zásad nejen stavovského předpisu, ale i zákona o advokacii. Novela proto přináší oprávnění předsedy kontrolní rady po zjištění závažného porušení navrhnout představenstvu, aby bez odkladu rozhodlo o předběžném zadržení ověřovací knihy či předběžném pozastavení činnosti úschovy majetku. První oprávnění posléze doplňuje nové

další kárné opatření – odnětí knihy o prohlášení o pravosti podpisu (lidově zvané ověřovací kniha) na dobu od šesti měsíců do tří let, pokud se advokát dopustil kárného provinění při činění prohlášení pravosti podpisu.

Výkon této sankce nebude činit větší problém, protože Komora zadrží ověřovací knihu, čímž advokátovi znemožní zakazovanou činnost vykonávat. Pro úplnost a informaci čtenáře mimo kruh advokacie jen dodám, že ověřovací knihy jsou číslované a jednomu advokátovi je možno vždy vydat jen jediný výtisk. Pokud advokát knihu celou zaplní, odevzdá ji Komoře, aby mohl získat další výtisk knihy.

Kárné řízení s advokátem je dvouinstanční. V první instanci rozhodují tříčlenné senáty složené z členů kárné komise. O odvolání proti jejímu rozhodnutí rozhoduje odvolací kárná komise (opět tříčlenný senát), která doposud mohla odvolání zamítnout a rozhodnutí potvrdit, zrušit jej a sama rozhodnout nebo rozhodnutí zrušit a vrátit jej kárné komisi k novému rozhodnutí. Novela zákona o advokacii rozšířila možnosti jejího rozhodnutí i o odmítnutí odvolání. Opět pro čtenáře mimo advokacii nutno dodat, že procesním předpisem v kárném řízení je advokátní kárný řád (vyhláška č. 244/1996 Sb.) a subsidiární trestní řád. Novela zákona o advokacii pak poněkud nadbytečně doplňuje možnost přiměřeného použití ustanovení trestního zákoníku upravujícího úhrnný a souhrnný trest a ukládání společného trestu za pokračování v trestném činu. Při neexistenci důvodové zprávy je však otázkou, jakým způsobem budou příslušná ustanovení trestního zákoníku v advokacii používána a zda měl zákonodárce na mysli oprávnění kárného senátu zvyšovat horní hranici sazby, kterou zákon o advokacii stanoví pro pokutu či zákaz činnosti. Obávám se, že takto rozšiřovat výklad zákona by mohlo být shledáno ústavně nekonformní. Konečně poslední novinkou v kárném řízení je možnost upuštění od uložení kárného opatření v případě, že kárně obviněný advokát uzavře s poškozeným písemnou dohodu dokládající odstranění následků porušení povinnosti, lze-li takové rozhodnutí považovat vzhledem k okolnostem případu za dostačující. Připuštění této advokátní varianty narovnání lze v každém případě hodnotit jako pozitivní. S ohledem na mnohé změny kárného řízení sluší se doplnit informaci z přechodných ustanovení novely, podle níž kárná řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti novely (tedy do 31. 8. 2017 včetně) proběhnou podle dosavadních právních předpisů.

Pokud jsem se výše zmínila o kompetencích kontrolní rady, sluší se dodat ještě jednu změnu, již novela přinesla. Dosavadní počet členů kontrolní rady (54) zvýšila na 70. Kontrolní radu, podobně jako představenstvo, kárnou komisi a odvolací kárnou komisi volí z kandidujících advokátů sněm, jenž se koná jednou za čtyři roky, respektive nově vždy do konce čtvrtého kalendářního roku od předchozího sněmu. S ohledem na účinnost této změny (1. 9. 2017) zvolí nejbližší advokátní sněm v pátek 22. 9. 2017 kontrolní radu již v počtu 70 členů.

Bezplatná právní pomoc

Bezesporu nejvýznamnější novinkou, kterou novela přinesla, je komplexní vyřešení tolik diskutované a dosud právem neupravené problematiky bezplatné právní pomoci (viz nová ustanovení § 18a–18d a na ně navazující ustanovení § 52v odst. 2 až 4), jež nabude účinnosti 1. 7. 2018. Rozpadá se do tří oblastí: na jednorázové právní porady, na jednorázové porady neurčenému počtu cizinců a na poskytnutí právní služby. Oprávnění poskytovat tyto služby žadatelům bude počínaje výše uvedeným datem zajišťovat výlučně Česká advokátní komora prostřednictvím advokátů, kteří o problematiku určování projeví zájem. Žadatelem může být výlučně fyzická osoba a poskytovatelem právní pomoci vždy jen advokát, nikoliv advokátní koncipient. Komora povede nejen seznam těchto advokátů, ale i seznam žadatelů. Dbá přitom na to, aby advokáti byli určováni rovnoměrně, a to i s ohledem na charakter a složitost věci, v níž mají být právní služby poskytnuty, a na možné náklady, které mohou určenému advokátovi vzniknout. Pokud by Komora nemohla určit advokáta ze seznamu zájemců o tento nový druh právní pomoci, dovoluje jí zákon určit advokáta ze seznamu všech advokátů.

Právní porada se poskytne žadateli v délce 30 až 120 minut maximálně jednou ročně. Žadatel podá žádost na formuláři, zaplatí Komoře poplatek 100 korun (výjimky z povinnosti hradit manipulační poplatek stanoví § 18a odst. 5) a čestně prohlásí, že jeho poměry odpovídají podmínkám pro přiznání nároku na poskytnutí právní porady, tedy že jeho průměrný měsíční příjem nepřesahuje trojnásobek životního minima jednotlivce. Nevyhoví-li Komora žádosti o určení advokáta, vydá o tom správní rozhodnutí, proti němuž se žadatel nemůže odvolat.

Jednorázové porady neurčenému počtu cizinců poskytne na základě podnětu provozovatele zařízení pro

zajištění cizinců Komora prostřednictvím určeného advokáta.

Právní službu poskytne žadateli, jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují a který dosud není zastoupen advokátem, Komorou určený advokát. Za tuto službu žadatel neplatí, pokud nevyjdou později najevo takové okolnosti, pro které bude bezplatné určení advokáta zrušeno.

Poněkud komplikované je ustanovení o odměně určeného advokáta za poskytnuté právní služby. Nové ustanovení § 23 odst. 2 zákona o advokacii uvádí, že odměnu v případě právní porady hradí stát, náhrada za promeškaný čas a náhrada cestovních výdajů náleží advokátovi jen v odůvodněných případech. Advokátní tarif (vyhláška č. 177/1996 Sb., v platném znění) ovšem neobsahuje žádné ustanovení, podle něhož by bylo možné určit odměnu za právní poradu bez ohledu na délku jejího trvání. Dá se tedy předpokládat, že ministr spravedlnosti do účinnosti této části novely doplní také advokátní tarif. Z kuloárů je známo, že se hovoří o odměně v řádu cca 150 korun pro advokáta, který poradu klientovi na základě určení poskytne. Lze si zajisté klást otázku, zda se za těchto podmínek vůbec najdou advokáti, kteří by si přáli zhostit se tohoto bohubilého a obecně prospěšného úkolu.

Ještě složitější se zdá problematika odměny v případě poskytnuté právní služby. Ustanovení § 23 odst. 3 uvádí, že odměna advokátovi přísluší pouze za zastoupení před orgány veřejné správy a před Ústavním soudem, a to podle ustanovení o mimosmluvní odměně podle advokátního tarifu. Je otázkou, z jakého důvodu se poslanci rozhodli právě pro toto řešení. Patrně nejbližší správné odpovědi jsou důvody finanční, nicméně ze znění zákona nyní vyplývá, že v zastupování před soudy bude určený advokát vykonávat zdarma, respektive za náhradu podle stavovského předpisu.

Ani v případě hrazené právní služby (zastupování před správními orgány, orgány samosprávy a před Ústavním soudem) však nebude proplacení odměny jednoduché. Novela zákona totiž vyžaduje, aby advokát zaslal vyúčtování Komoře, která je prověří a teprve poté postoupí Ministerstvu spravedlnosti k proplacení. Řadu technických podrobností bude teprve muset vyjasnit vyhláška a stavovský předpis. Zbývá jen doufat, že Ministerstvo spravedlnosti bude s Komorou při doladění podrobností komunikovat, zejména proto, že ministerstvo má nad agendou bezplatné právní pomoci vykonávat dohled,

v jehož důsledku novela uložila Komoře povinnost umožnit Ministerstvu spravedlnosti přístup do seznamu žadatelů.

Další upřesnění a terminologické otázky

Řada dalších novelizačních bodů nemá zásadní dosah, pouze upravuje a zpřesňuje některé formulace a ustanovení. Příkladem může být nově umožněné pozastavení výkonu advokacie na žádost advokáta, například z důvodů neslučitelného pracovněprávního vztahu nebo kvůli nemoci. Již dříve Komora na žádost advokáta běžně pozastavovala výkon jeho advokátní praxe a po pominutí překážky opět obnovovala jeho aktivní činnost, nicméně činila tak na základě analogie, nikoliv s odvoláním na zákonnou možnost. Podobně novela upřesnila podmínky žadatele o vykonání advokátní zkoušky. Nově platí, že všechny podmínky, které zákon pro připuštění ke zkoušce stanovil, musejí být splněny již ke dni podání přihlášky. Další novelizované ustanovení se týká odborné praxe, uznatelné namísto požadované tříleté praxe advokátního koncipienta. Vedle praxe justiční, státního zástupce, notářského kandidáta či koncipienta, exekutorského kandidáta, asistenta soudce, státního zástupce, Veřejného ochránce práv nebo legislativce na Ministerstvu spravedlnosti bude nově započítatelná i činnost zaměstnance Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, jedná-li v řízeních před soudy, rozhodci, stálými rozhodčími soudy, správními úřady či jinými orgány.

Do ustanovení týkajícího se České advokátní komory jako samosprávné stavovské organizace všech advokátů (§ 40 zákona) doplnila novela oprávnění založit veřejně prospěšnou právnickou osobu. Nabízí se proto úvahy, jakého charakteru by měla případná dceřiná právnická osoba mít, respektive jakou činnost by mohla provozovat (spolkovou, vzdělávací apod.). Nové představenstvo, které vzejde z podzimních voleb, se zajisté bude i touto otázkou zabývat.

Změny dalších zákonů

Vedle zákona o advokacii se novela dotkla dalších tří právních norem, ve všech případech změny nabyly účinnosti 1. 9. 2017. První změnou byl dotčen zákon č. 358/1992 Sb., notářský řád, který nově umožnil, aby se notářem nebo notářským koncipientem stal i absolvent srovnatelného právnického vzdělání na vysoké škole

v zahraničí. Podobně jako zákon o advokacii postihl neoprávněné vinklářství, obsahuje nyní notářský řád novou skutkovou podstatu přestupku neoprávněného výkonu notářské činnosti a neoprávněného používání označení notář, a to pod sankcí pokuty do výše tří milionů a záka- zu činnosti do jednoho roku v prvním případě a do výše 200 000 Kč v druhém případě.

Další část novely změnila zákon č. 120/2001 Sb., exekuční řád, taktéž zakotvující novou skutkovou podstatu neoprávněného používání označení soudní exekutor či exekutorský úřad, respektive vykonávání exekuční činnosti bez oprávnění, to vše pod stejnými sankcemi jako u vinklářské advokátní či notářské činnosti. Správní trestání přestupků u všech tří právnických profesí doplnila novela § 27 občanského soudního řádu, která ukládá soudu v případě, že nepřipustí účast obecného zmocněnce pro opakované zastupování účastníka, zaslat opis soudního rozhodnutí do třiceti dnů ode dne právní moci Ministerstvu spravedlnosti.

Shrnutí a slovo závěrem

Zákon o advokacii je nejdůležitější normou, jež řídí každodenní život advokáta. Od svého přijetí v roce 1996 znamenala již 22 změn, v jejichž důsledku se z původních 72 ustanovení rozrostla na více než dvojnásobek. Novela z roku 2017 je svým rozsahem zásadní a na řadu let ovlivní poskytování právní pomoci způsobem, jehož dopad lze dnes jen stěží dohlédnout. Problematika přístupu k profesi a vzdělávání advokátních koncipientů bude ještě dopilována prováděcími i stavovskými předpisy. Bezplatná právní pomoc je na samotném počátku a urychlené přijetí poslaneckého pozměňovacího návrhu bez připomínkového řízení naznačuje, že jednotlivá ustanovení nejsou propracována do takových podrobností, jaká by si tak významná problematika zasloužila. Materií lze do budoucna jen popřát, aby se aplikace nových ustanovení podařila bez klopýtnutí, která by uškodila směrlým cílům, jež s ní byly ve sněmovně i v advokacii spojovány.

PROFESNÍ PROFILY NOVÝCH SOUDNÍCH EXEKUTORŮ

Komorní listy představují nově jmenované soudní exekutory.

Mgr. Jan Škorpil

soudní exekutor
Exekutorského úřadu České Budějovice

Povězte, prosím, čtenářům Komorních listů, odkud pocházíte a kdy jste se narodil/a atp.

Narodil jsem se 31. 8. 1986 v Nymburce a již 25 let žiji v Lysé nad Labem.

Jaká studia jste absolvoval/a a jakou odbornou praxi za sebou máte? Uvést lze i jazykovou vybavenost, publikační činnost atd.

Jsem absolventem Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Universiteit Antwerpen v Belgii. Po ukončení studií jsem nastoupil na pozici advokátního koncipienta do advokátní kanceláře Achour & Hájek. Po složení advokátní zkoušky jsem založil společně s kolegou Mgr. Davidem Satke advokátní kancelář se sídlem v Praze. V rámci své advokátní praxe jsem se specializoval zejména na právo obchodních korporací, právo nemovitostní a soudní spory včetně exekučního řízení. Jako spoluautor jsem se podílel na tvorbě publikace Vzory smluv pro podnikatelskou praxi, Hájek, D. a kolektiv. Praha: Leges, 2015.

S jakým záměrem či posláním byste rád/a vykonával/a exekutorský úřad? Jaký přístup k účastníkům zvolíte? Na co se při výkonu činnosti budete soustředit?

V rámci činnosti soudního exekutora se budu soustředit především na efektivitu a rychlost exekučního řízení při zachování všech práv účastníků. Důraz budu klást zejména na individuální přístup k oprávněnému a povinnému a na kvalitní komunikaci. Rád bych, aby měli pocit, že s nimi úřad jedná férově a v rámci zákona.

Jsou se vznikem nového úřadu spojeny rozsáhlé povinnosti?

Povinností, které jsou spojeny s otevřením exekutorského úřadu, je celá řada. Jejich rozsah je dále umocněn skutečností, že ukončuji svou dosavadní praxi advokáta. S plněním povinností spojených s otevřením úřadu mi však významně pomáhají pracovníci Exekutorské komory. Tímto bych jim rád poděkoval. Dále bych rád poděkoval mému předchůdci JUDr. Pavlu Vyžralovi a JUDr. Milanu Broncovi za účinnou pomoc při přebírání spisů a ostatních agend spojených s převzetím exekutorského úřadu.

Kdy plánujete otevřít svůj úřad? Kde se bude nacházet? Do jakých parametrů (personálních, IT atp.) ho v počáteční fázi zasadíte? A jaká je Vaše vize ohledně ideálního fungování?

Exekutorský úřad plánuji otevřít k 1. říjnu 2017 v Českých Budějovicích v Biskupské ulici. Zpočátku plánuji obsazení úřadu čtyřmi zaměstnanci. Chystám IT řešení na základě stávajících systémů dostupných pro exekutorské úřady. Rád bych vytvořil přátelský kolektiv pracovníků úřadu, který bude založen na profesionalitě a týmové spolupráci.

Co si myslíte o současném postavení soudního exekutora? Lze podle Vašeho názoru přispět ke zlepšení stavu? Jak?

Současné postavení a činnost soudních exekutorů je zejména laickou veřejností vnímána velmi negativně. Rád bych ke zlepšení tohoto stavu přispěl zejména svým přístupem k účastníkům řízení a kvalitní komunikací. Rovněž si myslím, že je třeba častěji veřejnosti připomínat, jak zásadní význam má činnost soudních exekutorů pro vymahatelnost práva.

Je něco, co byste rád udělal pro exekutorský stav? Co očekáváte od kolegů, od Komory atp.? A naopak co byste rád/a nabídnul/nabídla ve prospěch profesního celku?

S činností Komory se teprve seznamuji a neznám tedy detailně její chod. Postupem času bych se však rád zapojil do činnosti Komory a rád bych přispěl k jejímu dobrému fungování.

Mgr. Petr Pelikán

soudní exekutor
Exekutorského úřadu Pardubice

Narozen v roce 1977 v Chrudimi, bydlištěm v Pardubicích, absolvent Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Od roku 2005 exekutorským koncipientem v úřadu soudního exekutora JUDr. Ladislava Navrátila, v témže úřadu od roku 2012 exekutorským kandidátem a do tohoto úřadu jmenován soudním exekutorem.

„Institut soudního exekutora je jedním ze základů právního státu, soudní exekutoři jsou pevnou a nepostradatelnou složkou justice jako takové. Věřím, že tomu tak bude i do budoucna, a sobě, jakož i všem soudním exekutorům přeji více společenského uznání, právní a ekonomické jistoty. Osobu dobrého soudního exekutora jsem vždy vnímal jako kombinaci úspěšného podnikatele, zdatného psychologa a kvalitního právníka. Zkušenosti z dosavadní praxe využiji tak, abych uvedené schopnosti adekvátně skloubil a převzatý fungující úřad nadále rozvíjel. Úřad jsem otevřel k 17. 7. 2017.“

JUDr. Erik Smola
soudní exekutor
Exekutorského úřadu Strakonice

Povězte, prosím, čtenářům Komorních listů, odkud pocházíte a kdy jste se narodil/a atp.

Narodil jsem se v roce 1982 v Příbrami, ale celý život jsem zatím prožil v Praze.

Jaká studia jste absolvoval/a a jakou odbornou praxi za sebou máte? Uvést lze i jazykovou vybavenost, publikační činnost atd.

V roce 2006 jsem absolvoval Právnickou fakultu Západočeské Univerzity v Plzni. Téhož roku jsem nastoupil na pozici exekutorského koncipienta u soudního exekutora Mgr. Richarda Bednáře, kde jsem působil do letošního roku. V průběhu téměř deseti let jsem složil exekutorskou zkoušku, na základě které jsem vykonával praxi jako exekutorský kandidát. Dále jsem obhájil rigorózní práci na téma „Rozvrh rozdělované podstaty v exekuci prodejem nemovitostí“ a získal titul JUDr.

S jakým záměrem či posláním byste rád/a vykonával/a exekutorský úřad? Jaký přístup k účastníkům zvolíte? Na co se při výkonu činnosti budete soustředit?

Mým záměrem je vykonávat exekutorský úřad za dodržování principů efektivity a rychlosti, zachování zákonnosti, individuálního přístupu k jednotlivým řízením a jejich účastníkům. Jako důležité vnímám dosažení a udržení vyššího standardu komunikace s účastníky řízení a též zachování vyššího standardu odbornosti zaměstnanců exekutora.

Jsou se vznikem nového úřadu spojeny rozsáhlé povinnosti?

S otevřením exekutorského úřadu je spojena standardní agenda OSVČ (příhlášky vůči státním orgánům, zajištění personálního a technického zázemí úřadu), dále povinné zaevidování do registrů a zprovoznění e-součinností. S ohledem na skutečnost, že přebírám uvolněný exekutorský úřad, energii je třeba věnovat také k převzetí neukončených řízení, zpracování dat těchto řízení, převedení zvláštního účtu a informování účastníků těchto řízení o změně exekutora.

Kdy plánujete otevřít svůj úřad? Kde se bude nacházet? Do jakých parametrů (personálních, IT atp.) ho v počáteční fázi zasadíte? A jaká je Vaše vize ohledně ideálního fungování?

Úřad plánuji otevřít v průběhu měsíce října a bude se nacházet na Palackého náměstí ve Strakonici. Exekutorský úřad bude začínat jako menší úřad, agenda bude vedena v elektronické podobě.

Co si myslíte o současném postavení soudního exekutora? Lze podle Vašeho názoru přispět ke zlepšení stavu? Jak?

Současné postavení a vnímání soudního exekutora směrem k veřejnosti je poznamenáno zpolitizováním náhledu na soudní exekutory a ne zcela zdravým vztahem Ministerstva spravedlnosti k exekutorskému stavu. Tyto jevy jsou dlouhodobé, nicméně se snad již brzy dočkáme změny, neboť se objevují nová politická témata.

Je něco, co byste rád udělal pro exekutorský stav? Co očekáváte od kolegů, od Komory atp.? A naopak co byste rád/a nabídnul/nabídla ve prospěch profesního celku?

Od kolegů očekávám profesionalitu a kolegiální přístup v rámci našeho stavu. Již v počáteční fázi vnímám ze strany Komory snahu maximálně pomoci, čehož si vážím. Pokud budu mít příležitost, rád našemu stavu pomohu i v rámci svého volného času činností vykonávanou pro některou z komisí, případně osvětovou činností směrem k veřejnosti.

AKTUÁLNÍ UDÁLOSTI

Dne 17. 7. 2017 oslavil významné životní jubileum – 70. narozeniny emeritní exekuční soudce Obvodního soudu pro Prahu 10 JUDr. Jan Grégr.

Gratulujeme

JUDr. Jan Grégr

JUDr. Jan Grégr po dlouholetém působení v exekutivě, konkrétně ve vedoucích funkcích na Ministerstvu financí a v legislativních útvech vlády České republiky, byl jmenován soudcem Obvodního soudu pro Prahu 10.

Jako erudovaný právník a specialista na exekuční řízení se na konci devadesátých let zapojil do odborných debat zaměřených ke zvýšení efektivity vymahatelnosti práva. Inspiraci čerpal především ze zahraničních zkušeností, konkrétně ve Francii, státech Beneluxu a na Slovensku. Po přijetí Zákona o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů č. 120/2001 Sb. Parlamentem České republiky se stal téhož roku členem širšího kolektivu soudců a pracovníků Ministerstva spravedlnosti, kteří byli členy výběrových komisí, přijímajících do funkcí soudních exekutorů právníky z jiných právnických profesí. Iniciativně se též zapojil do nezištného poskytování odborných informací začínajícím soudním exekutorům a dlouhou dobu působil ve Zkušební komisi Exekutorské komory České republiky, před níž osvědčovali své odborné znalosti exekutorští koncipienti při skládání odborné zkoušky.

I po odchodu mimo aktivní službu exekučního soudce se JUDr. Jan Grégr nadále zajímá o dění v Exekutorské komoře ČR a ochotně přispívá svým odborným názorem při posuzování aktuálních právních problémů exekučního řízení.

Přejeme našemu milému jubilantovi do dalších let pevné zdraví, hojnost dobré nálady a všeobecné pohody.

JUDr. Vladimír Plášil

Vzpomínáme Za Karlem Čermákem

„Slova a hudba se pohybují jen v čase. Ale to co žije, může jenom zemřít. Slova, jednou vyřčená, sáhnou do ticha. Jen formou a řádem mohou slova dosáhnout nehybnosti čínské vázy, která se v nehybnosti věčně pohybuje,“ čteme na smutečním oznámení, že dne 19. června 2017 zemřel JUDr. Karel Čermák, Dr. h. c., advokát, dlouholetý předseda České advokátní komory, bývalý ministr spravedlnosti a nositel Vyznamenání za zásluhy o Republiku Rakousko.

Motto z pera Thomase Stearnse Eliota hovoří za vše.

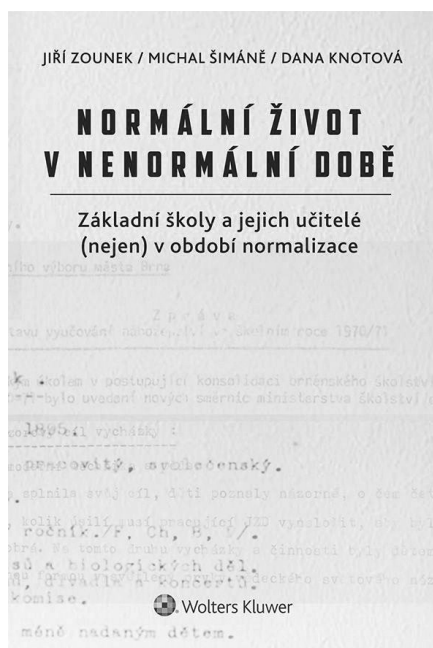
Karel Čermák, otec zakladatel polistopadové nezávislé advokacie, polyhistor, právní filosof, esejista, etik, moudrý, dobrý a lidský člověk byl osobností v nejstarší a střední generaci právnícké obce všeobecně známou a uznávanou. Patřil k těm, kteří svého času psali historii právnických povolání a do této historie se nezapomenutelně zapsali. V tomto kontextu na významu odkazu Karla Čermáka jistě nic nemění ani skutečnost, že na uvedení profese soudního exekutora do českého právního řádu hleděl zprvu s jistou dávkou zdrženlivosti.

Smutná zpráva je zároveň pozvánkou. Pozvánkou k četbě literární pozůstalosti, k textům publikovaným a dosud možná i nepublikovaným. Pravidelné eseje v Bulletinu advokacie, torzo Desatera pro právníky v časopise Právo & byznys, rozhovor v knize Nestoři české advokacie či rozhovor v Komorních listech...

Opatrujme dílo a vzpomínku na Karla Čermáka a vyprávějme o něm svým následovníkům a žákům.

Čest jeho památce

Stanislav Balík

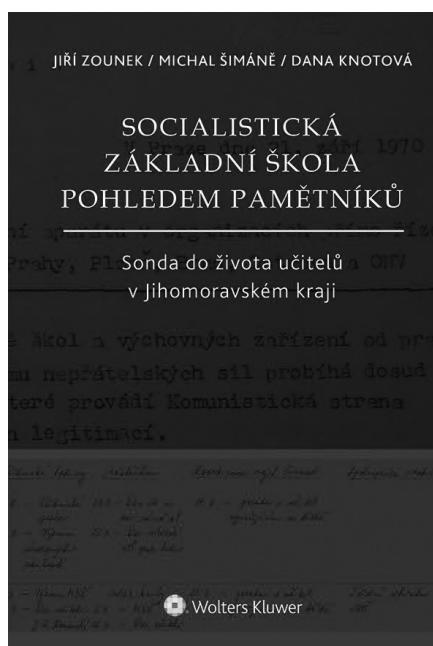

NORMÁLNÍ ŽIVOT V NENORMÁLNÍ DOBĚ

Základní školy a jejich učitelé (nejen) v období normalizace

Jiří Zounek – Michal Šimáně – Dana Knotová

Praha: Wolters Kluwer, 2017, 192 s. ISBN 978-80-7552-709-7

SOCIALISTICKÁ ZÁKLADNÍ ŠKOLA POHLEDEM PAMĚTNÍKŮ

Sonda do života učitelů v Jihomoravském kraji

Jiří Zounek – Michal Šimáně – Dana Knotová

Praha: Wolters Kluwer, 2017, 204 s. ISBN 978-80-7552-493-5

Nakladatelství a vydavatelství Wolters Kluwer, ač je jinak převážně zaměřeno na právníckou tematiku, vydalo dvě zajímavé publikace, věnované historii školství v období normalizace. Tento počín přitom ocení jistě i právníci, neboť pro starší právníckou generaci se jedná o problematiku, s níž byla seznámena díky vlastním prožitkům, a proto si dané období pamatuje, pro mladou, zejména již polistopadovou generaci nejen učitelů má být přiblížením nedávné historie a do značné míry i vysvětlením toho, za jakých okolností byla vzdělávána a vychovávána právě generace starší. Uvedená kombinace pamětníků a historiků se promítla i ve složení spoluautorského kolektivu obou publikací, jehož nejmladší člen zažil socialistické školství v jeho normalizační podobě pouhé necelé dva roky, druhý jím prošel na základní škole prakticky celým a třetí jej prožila již jako studentka střední a vysoké školy.

Metoda orální historie a studium dějin každodenního života, vnesené do historického bádání od druhé poloviny minulého století francouzskou školou Annales, jsou v dnešní době již v české historiografii běžně rozšířené. V právnícké obci se tak v tomto směru nabízí v loňském roce Českou advokátní komorou vydaná kniha rozhovorů Nestoři české advokacie autorů Petra Tomana

a Ondřeje Šebesty či v notářském časopise *Ad Notam* pravidelně publikované rozhovory s emeritními notáři. Lze říci, že podchycení historické paměti o době předlistopadové tak přichází z více míst a nutno dodat ve správnou chvíli.

Zmíněna možnost srovnání zákonitě vede k úvahám o tom, jak se ta která profese po pádu komunistického režimu emancipovala, dospěla k sebereflexi a projevila svoji stavovskou hrdost. V tomto směru je zajímavé, že v právnické obci byly a jsou oslovovány osobnosti, které se díky své dnešní autoritě ve svojí profesní komunitě neostýchají otevřeně vzpomínat, zatímco osobní údaje vybraných jihomoravských učitelů jsou anonymizovány. Lze tak vyslovit hypotézu, že předlistopadoví advokáti a notáři se již v oné „nenormální době“ snažili být méně sešněrovaní než učitelé a že se jim to v tehdejším každodenním životě i více dařilo. Není pak ani divu, že dnešní nestoři české advokacie se výraznou měrou podíleli na demokratizaci a budování právního státu, zatímco polistopadové školství se leckde dosud potýká s vyrovnáním se s minulostí.

Je nutno předeslat, že recenzent patří ke generaci, která normalizaci zažila za svých středoškolských a vysokoškolských studií v pražských poměrech. Z četby vzpomínek pamětníků pak nabývá dojmu, že ideologický tlak na jihomoravské pedagogy byl daleko intenzivnější než na učitele pražské. Sám zažil řadu kantorů, kteří zůstali nezlomeni, a stali se díky tomu rebelským studentům celoživotními vzory. Je otázkou, zda rozhovory měly být pouze transkribovány, či zda je editoři neměli nechat zpovídáné učitele jazykově upravit. V dané podobě je však formou zachycení rozhovoru podtržen celkový dojem o jednotlivých osobách, který v některých případech poněkud postrádá noblesu advokátských a notářských mistrů slova.

Publikace *Normální život v nenormální době* je zajímavým příspěvkem do diskuse o tom, zda předlistopadové školství nebylo po organizační stránce či z hlediska vztahu učitele a žáka lepší než školství dnešní. Autoři se zaměřili na výklad o cestě k učitelské profesi, život školy a výuku, na mimopracovní život učitelů, píší o politice ateizace učitelů a celého školství, zvláštní pozornost věnují Pražskému jaru pohledem učitelů základních škol.

Obě publikace dávají možnost k přemýšlení o dnešní společnosti a škole v širším kontextu a napomohou k pochopení stavu nynějšího základního školství, v němž dosud působí žáci těch učitelů, jejichž životním osudům je kniha věnována. Ač neprávnické, stojí obě publikace dnešnímu právníkovi za prostudování a k přemýšlení.

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík

|

ABSTRACT

Mgr. Simona Holánková **Secondary activities of the judicial officer Realization of property by judicial officer upon a third party's motion**

This article deals with the secondary activity of judicial officer, namely the realization of the property of the deceased. The first part of this work is about the course of liquidation of the inheritance during the probate proceedings based on the authorization of the notary designated by the court. After that this work outlines the possible legislation changes that would allow the judicial officers to automatically carry out this activity. In the second part of this article the author deals with the conflict between the probate and executorial proceedings. In this context there is a possibility of the judicial officer to carry out an auction in cases when an obligated party dies and there is an order to liquidate the inheritance in the probate proceedings. Conclusion of the work summarizes the most significant advantages that would be brought if the judicial officers could make the auction in the probate proceedings.

Mgr. Petr Komzák **Certain aspects of the execution through removal of a building**

The aim of this work is to provide a comprehensive outline of the execution proceeding leading to the removal of a building. The author draws on the findings he got during his articling practice. This text deals with the content and the enforceability of judgment, possible methods of execution available to carry out the enforcement and the pros and cons of these methods. Subsequently the author analyzes the problematics of the active entitlement to make a motion to commence execution proceedings and the process of the execution itself. After that this article deals with the commencement of the execution proceedings, a person entitled to carry it out and the proper procedure of the work to remove the building. Finally, the author of this article comments the enforcement fees and their appropriate justification in the order to pay the execution fee.

JUDr. Mgr. Barbora Vlachová **The arbitration ruling as an execution title**

The arbitral proceedings or arbitration represents one of the methods of the alternative dispute resolution. It is common especially in the commercial disputes. However it often used to be exploited in disputes between the businessmen and consumers. This article characterizes the arbitration and presents the arbitration ruling as an execution title. Recently the ongoing arbitral proceedings were significantly affected by the jurisprudence that suddenly marked thousands of arbitration rulings to be unlawful. This situation raised quite a number of questions that partly remained unanswered.

JUDr. Daniela Kovářová **The amendment of the Bar Act**

During the hot holiday period the Parliament adopted the long-awaited amendment of the Act 85/1996 Coll., Bar Act. The substantial part of this amendment became effective on the 1st of September 2017. The amendment itself was published in the Collection of Laws under number 257/2017 and contained 44 amending points and change of three other acts.

CONTENTS

INTERVIEW	6	We should act as a united and strong force to the public Interview with a longtime judicial officer from Pardubice JUDr. Arnošt Hofman	28	Court rulings on executions Section prepared by Mgr. David Hozman
ARTICLES	11	Secondary activities of the judicial officer Realization of property by judicial officer upon a third party's motion Mgr. Simona Holánková	33	Section prepared by the Legal and legislative committee of National Chamber of Judicial Officers in Czech Republic
	15	Certain aspects of the execution through removal of a building Mgr. Petr Komzák	34	The amendment of the Bar Act JUDr. Daniela Kovářová
	20	The arbitration ruling as an execution title JUDr. Mgr. Barbora Vlachová	39	Professional profiles of new judicial officers
JURISPRUDENCE	25	From the Constitutional Court decisions Section prepared by Mgr. Ing. Lucie Mikmeková	42	JUDr. Jan Grégr's jubilee After Karel Čermák
			43	Stanislav Balík: Normální život v nenormální době

Komorní listy

Třicáté druhé číslo
www.ekcr.cz

vzor citace

PŘÍJMENÍ J. Název článku. Komorní listy. 02/2017. Praha: Exekutorská komora ČR, 2017, s. xxx. MK ČR E 19153

redakční rada

prof. dr. Armanas Abramavičius (Litevská republika)
JUDr. et PhDr. Stanislav Balík
JUDr. Stanislava Kolesárová (Slovenská republika)
doc. JUDr. Alena Macková, Ph.D.
JUDr. Milan Makarius
JUDr. Vladimír Plášil, LL.M.
Mgr. Petr Sprinz, Ph.D., LL.M.
Mgr. Ing. Antonín Toman
Mgr. Petr Prokop Ustohal

redakce

Silvie Kratochvílová

adresa redakce

Exekutorská komora České republiky
IČ: 709 40 517
Komorní listy, Na Pankráci 1062/58, 140 00 Praha 4

Kontakt

Tel.: + 420 210 311 000
e-mail: redakce@ekcr.cz

překlad

Mgr. Libor Vaculík

tisk

NICOS, s. r. o., České Budějovice

Zdarma
Náklad 800 ks
Vychází čtvrtletně
Datum vydání 10. 11. 2017

MK ČR E 19153
Registrace Ministerstva kultury ČR
ISSN 1805-1081 (print), ISSN 1805-109X (on line)

Komorní listy (print i on-line) jsou zapsány na Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v České republice.

Publikování, pořizování kopií tohoto časopisu a jejich šíření třetí osobou je bez písemného souhlasu redakční rady Komorních listů či vydavatele zakázáno. Zakázáno je též publikování, pořizování kopií jednotlivých článků a jejich šíření třetí osobou bez písemného souhlasu redakční rady Komorních listů a autora příslušného textu. Uvedené se vztahuje na tištěnou i elektronickou verzi časopisu.

**Komorní listy
produkuje, vydává a distribuuje
Exekutorská komora České republiky**

Tyto činnosti zajišťuje společnost Wolters Kluwer ČR, a. s., U Nákladového nádraží 6, 130 00 Praha 3.

 Wolters Kluwer

www.wolterskluwer.cz

Odpovědná redaktorka: Mgr. PhDr. Marie Novotná
(marie.novotna@wolterskluwer.com)

Časopis je dostupný také v ASPI.